PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 867) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the Pres't, A. S. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za celo leto.....$6.00
Za pol leta.....$3.00
Za New York celo leto.....$7.00
Za inozemstvo celo leto....$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2376 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 122. — ŠTEV. 122. NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 25, 1921. — SREDA, 25. MAJA, 1921. VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

AMERIŠKI IRCI KRITIZIRAJO PAPEŽA

SINFAJNCI IZJAVLJAJO, DA JE PAPEŽ KRIVIČEN NAPRAM IRCEM IN DA NJEGOVO PISMO NI NEVTRALNO, — KER NE PRIZNAVA OBSTOJA IRSKE REPUBLIKE.

Amer. Irci niso nikakor zadovoljni z zadnjim pozivom papeža, ki se je zavzel za mir na Irskem in to je razvidno iz naslednjega uredniškega članka, ki bo izšel v newyorškem sinfanjskem glasilu:

— Papež Benedikt je končno prekinil molk glede irsko - angleškega položaja. V pismu, naslovljenem na kardinala Logue in objavljen v ameriškem časopisju dne 22. maja, obžaluje papež angl.-irski konflikt ter stavlja gotove predloge z ozirom na mir. To pismo obenem z okolščinami, pod katerimi je bilo objavljeno, je značilno. Papež priznava, da je konflikt med Anglijo in Irsko vojna. On pravi, da je nameravan sklep svete stolice, da ne stopi ne na to, ne na drugo stran v tem sporu. Zanikuje med besedami tudi obstoj irske republike, in to kljub njegovemu priznanju, da je Irska narod zase. — Stavlja predlog, ki ne pomenja nič drugega kot sprejem "ustavodajne skupščine", kar ni nič drugega kot načrt gotovih Angležev ali njih prijateljev, da se uveljavi načrt dominijske domače vlade na Irskem. Končno pa je kardinal Logue zadržal to pismo prav do predvečera volitev za "ulsterski" parlament.

— Ne moremo drugega kot izjaviti, da je storil papež s tem pismom Irski veliko krivico. Dejstvo, da ni rešpektiral volje irskega naroda, ki je proglasil republiko, ne priča stoodstotne nevtralnosti. Tudi nam ne ugaja posebno način, kako se papež peča z operacijami angleške armade na Irskem, — armade, ki je zaposlena z brutalno in agresivno vojno proti irskemu narodu. Nobena potreba tudi ne obstoja, da bi se omenjalo sporno vprašanje, o katerem naj bi razpravljalo zastopstvo mož, izvoljeno od vsega irskega naroda. Ves irski narod je že odločil o tem vprašanju in papež se gotovo tega zaveda. Moral je vedeti, da ima Irska svojo lastno vlado, izvoljeno od naroda in njegovo akcijo, ki stavlja predlog za mir, ki ignorira to dejstvo. Lodo Irci vsepovsod sprejeli z ogorčenjem.

FRANCOZI ZNOVA PRETE Z NASILJEM

Francozi prete zopet z zasedenjem Ruhr okraja ter ne puste, da bi zavladal v Evropi mir.

Pariz, Francija, 24. maja. — Boji med Nemci in Poljaki v Gornji Šleziji so ustvarili novo krizo z ozirom na politiko, katero hočejo zasledovati zavezniki glede te prejšnje nemške province. Učinkovanje te krize je prišlo na dan, ko se je francoska poslanska zbornica zopet zbrala po večednevnem odgodenju. Domnevalo se je, da bodo imele interpelacije v zborници danes povsem drugačen značaj kot so ga imele v četrtek in petek preteklega tedna. Takrat so se omejili govorniki na vprašanja, tikajoče se vojne odškodnine, dočim pričakujejo danes od vlade pojasnila glede korakov, katere naj se stori, potem ko je vstop nemških oboroženih čet v Šlezijo ustvaril popolnoma nov položaj.

Prvi govornik, kojega ime je stalo na seznamu predsednika Peret, je bil socijalist Vincent Auriol, ki je nameraval govoriti o odškodnini. Izjavil pa je, da bo naprosil vlado, naj pojasni svoje stališče glede napadov na Poljake in da bo vsled tega preložil na poznejši čas vprašanja, tikajoča se finance. Dva druga izmed osmih vpraševalcev sta izjavila, da bosta naprosila Brianda, naj na obširen način obrazloži gornje-šlezijsko vprašanje.

Očividno je bil namen opozicije prisiliti Brianda k pojasnjenju vladnega stališča in številni poslanci so bili pripravljeni zahtevati takojšnje zasedenje Ruhr okraja, če bi ne hotesa berlinska vlada takoj storiti korakov, da spravi prostovoljske čete iz šlezijskega plebiscitnega ozemlja.

Današnja seja je bila obiskana od številnih radovednežev, ki so čakali pred vratmi parlamenta celo noč, da bodo lahko prisostvoli seji.

Gornje-šlezijski položaj se je včeraj zvečer naglo poostril in zopet je bilo čutiti zahteve, da naj se zasede Ruhr okraj.

Posameznosti glede politike ministrskega predsednika so bile več ali manj tajnost čeprav so listi objavljali številne špekulacije glede tega stališča. Noben izmed listov pa ni bil v stanu dati najmanjšega pojasnila glede resničnega stališča Brianda.

London, Anglija, 24. maja. — V neki brzojavki na Exchange Telegraph iz Karlovih varov se glasi, da je bilo 300 poljskih ustašev, ki so skušali v Šleziji prekoračiti nemško mejo, pognanih nazaj in da so morali ustaši pustiti na licu mesta 25 mrtvih. Brzojavne žice ki vodijo v Rosenberg v Gornji Šleziji, so prerezane.

Domneva se, da so nemški prostovoljci zasedli zgoraj omenjeno mesto.

ADMIRAL SIMS DOBRO SPREJET.

London, Anglija, 23. maja. — Podadmiral William S. Sims, ki je poveljeval ameriškim mornariškim silam v vojnem vodovju tekom svetovne vojne, je dospel danes zvečer v London s svojo ženo.

Admiral je rekel poročevalcem, da ne vidi nobenega vzroka, zakaj bi odnošajev med Anglijo in Ameriko ne značila ista kordijalna dobra volja, kot je obstojala med mornarji obeh dežel tekom vojne. Vsi misleči Amerikanci, — je izjavil, — so prepričani, da sta napredek in mir sveta odvisna od trdnega prijateljstva med tema dvema narodoma.

PET LET PO NEDOLŽNEM ZAPRTA.

Philadelphia, Pa., 22. maja. V Eastern Penitenciary sta bila pet let ponedolžnem zaprta zakonska Jakino in Mary Miracho zastran umora Petra Garage. Oba sta neprestano zatrjevala, da sta nesrečneža našla smrtno ranjenega na cesti ter mu še hotela pomagati, pa je bilo že prepozno. Včeraj, po petih letih se je pa izkazalo, da sta nedolžna. Petra Garage je smrtno nevarno ranila njegova žena.

DIVJANJE NA IRSKEM.

Kork, Irska, 23. maja. — Ko so se danes zjutraj vračali proti domu člani uredništva "Cork Examinera", je bila nanje vržena bomba. Dve osebi sta bili smrtno nevarno ranjeni.

USODEPOLN POST.

Selma, Iowa., 24. maja. — Walter Oliver, sin nekega bogatega farmerja, je umrl včeraj na šestdeseti dan svojega prostovoljnega postenja.

Oliver ni hotel služiti vojake iz verskih obzirov ter je bil poslan v zvezno jetnišnico, ko ni hotel v Camp Dodge obleči vojaške obleke. Po svojem povratku na dom je postal zelo samotarski ter se izogibal ljudi. Pozneje pa se je pričel postiti ter izjavil, da ne bo preje zavžil hrane, dokler ga Bog ne blagoslovi.

Copyright by Underwood & Underwood.

PEŠ KROG SVETA.

Učiteljici na Goucher College v Baltimore, Miss Myrtle King in dr. Emma Tucker sta se namenili peš krog sveta. Te dni sta odšli iz Washingtona ter nameravata dovršiti potovanje v šestih letih. S predavanji po raznih mestih upata dobiti toliko denarja, da se bosta lahko preživljali.

RAZNA POROČILA IZ DELAVSKEGA SVETA

V Evropi je štiri milijone in tristo tisoč delavcev brez dela. — Dinamitni zarotniki.

Washington, D. C., 24. maja. — Trgovski tajnik Hoover je izjavil danes, da znaša soglasno s poročili agentov departmenta število nezaposlenih v Evropi, neupoštevaje Rusijo in balkanske države, nekako štiri miljone in tristo tisoč. To pomenja povečanje števila nezaposlenih za približno eno tretjino v zadnjih šestih mesecih, — je izjavil tajnik Hoover, a kmalu po sklenitvi premirja je znašalo število nezaposlenih deset do petnajst milijonov ljudi.

Tajnik Hoover je izjavil nadalje, da obsegajo ta poročila vse poklice, z izjemo poljedelstva in tudi stavkujoče premogarje v Angliji.

Chicago, Ill., 24. maja. — Včeraj sta bila stavljena pod obtožbo dva strokovna agenta ter osem članov takozvanega bobnega trusta. Te ljudi se dolži, da so se vdeležili zarote za transport dinamita, da se z njim izvrši nepostavna dejanja. Nekateri porotniki so izjavili, da je treba obtožene staviti pod jamščino $100,000 za vsakega. Trije so bili kmalu odpuščeni proti jamščini $15,000. Med obtoženimi se nahajajo: Jožef Angora, znan dinamitard; Charles Borigan, ki je baje dobavljal dinamit; Albert Peterson, agent lokalne inžinirske unije 401 in Thomas Corcoran, istotako agent. On in Peterson sta baje organizirala bombni trust, da uničita dve pralnici.

Nadaljni obtoženec je Sam Gibson, baje član I. W. W. organizacije, katerému je baje dosti znano o položitvi bomb za poštnem uradu ter Andrew Kerr, ki je sooročili celo zadevo policiji.

PREMIRJE V GORNJI ŠLEZIJI

Pariz, Francija, 24. maja. — Tukajšnji nemški poslanik je obvestil zunanji urad, da je sklenjeno osemintiridesetorno premirje med nemškimi prostovoljci in Poljaki v Gornji Šleziji.

NAJNOVEJŠI PROGRAM: AZIJA - AZIJATOM!

Preosnova nacijonalistične vlade v Angori. — Kemal paša obdržal diktatorično silo.

Carigrad, Turčija, 23. maja. — Fejziz paša, ki bo ostal na čelu vlade, je preosnoval nacijonalistični kabinet. Večinoma vsi člani kabineta so ekstremni nacijonalisti. Program nove vlade je protievropski. Njegova poglavitna doktrina je: Azija — Azijatom.

Nacijonalistični vodja Kemal paša je obdržal vso svojo diktatorsko oblast. Ker so zadnji čas nacijonalisti večkrat z največjo lahkoto premagali Grke, jih je to silno ojunačilo ter se smatrajo za nepremagljive. Prepričani so, da jim Italjani, Angleži, Francozi in Grki ne morejo vsiliti svoje volje.. Pogodbe, sklenjene z Italjani, sploh ne vpoštevajo, dočim se pogajajo s Francozi glede revizije pogodbe, ki daje Francozom Aleksandreto in Lakatijo.

Carigrad, Turčija, 22. maja. — Francoske čete so vjele zapadno od Čataldže tristo banditov, med njimi tudi voditelja Rudži beja.

SOVJETNI POSLANIK ODPOKLICAN.

Dunaj, Avstrija, 23. maja. — Ruska vlada je odpoklicala tukajšnjega sovjet. zastopnika Bronskega. Njegov naslednik bo Maršlevski, znani poljski pisatelj.

POTNI LISTI SE DOBIJO

Jugoslovanski konzul je zopet pričel izdajati potne liste za Jugoslavijo. Potni list preskrbimo vsakemu, kadar pride v naš urad, kajti, kadar se vloži prošnja, mora biti vsak osebno navzoč.

Kdor ima stari potni list, domovinski ali krstni list, vojaško ali delavsko knjižico, naj jo prinese s seboj.

Glede odhoda in cene parnikov se obrnite na tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York

NEMŠKI ZLOČINCI SO SE POKORILI POVELJEM

Prvi izmed vojnih zločincev, stavljenih pred sodišče, je zvalil krivdo na nemški militarizem.

Lipsko, Nemčija, 24. maja. — Najbolj zlobni izrastek pruskega militarizma, duh iz Zaberna, je tukaj na zatožni klopi, kajti stavilo se je pred zvez. visoko sodišče prve kriminalne slučaje iz vojne. Tipičen pruski podčastnik, seržant ali feldvebel Karl Heynen, je bil prvi obtoženec. Njegov zločin je obstajal v tem, da je postopal z angleškimi vojnimi jetniki na tak način kot je imel navado postopati s svojim lastnim moštvom, — da jih je namreč suval v oči, jim trgal čeleko s teles ter jih obdelovat, dokler niso pocepali na tla.

Sedem sodnikov socijalno-demokratične Nemčije vodi obravnave. Tekom obravnave so dali izraza svojemu ogorčenju vspričo dejanj obtoženca. Angleški generalni pravdnik, Sir Ernest Pollock in drugi angleški zastopniki, so pozorno poslušali, a molčali. Obramba Heynena se je glasila, da je dobil povelje odvesti jetnike na delo v rovih in da ni vedel, da nasprotuje to mednarodnemu pravu, ki določa, da se ne sme vojnih jetnikov prisiliti k izvrševanju del, ki bi pripomogla sovražniku k zmagi nad njih lastno deželo.

— Jaz sem bil pruski vojak ter rančen pokoriti se danim poveljem, ne da bi stavil vprašanja, — se je glasila njegova obramba, ko ga je vprašal sodnik, naj pojasni svoje postopanje z jetniki, ki niso hoteli delati. Njih protesti, da nočejo delati v rovih, niso pomenjali zanj ničesar. On ni razumel angleški ter tudi ni imel nobenega tolmača. Pred petimi leti je neko nemško vojno sodišče obsodilo Heynena na dva tedna zapora ter ga premestilo iz jetniškega taborišča radi slabega postopanja z jetniki, — kar je znamenje, da je bil slučaj resen celo za nemško armado.

Petnajst prič, prejšnih angleških vojakov, je pričalo in vsi so povedati, kako brezobziren je bil Heynen in kako jih je sovražil. — Heynen je stradal angleške jetnike kjerkoli je mogel, — je izpovedala ena teh prič. Povesti teh prič pa niso tako grde kot one, katere se je čulo pri obravnavi proti nemškima častnikoma, Hill in Krueger, ki sta bila obtožena, da sta pretepala nemške vojake do smrti. Čeprav sta bila tudi ta dva častnika stavljena pred republikanske sodnike ter se je doprineslo zadostne dokaze, sta bila vedar oprošćena. Ta dva slučaja pa sta bila "domača zadeva", pri kateri ni bil zastopan noben zastopnik zavezniških dežel.

LEP USPEH.

Sanderson & Son, zastopnika Royal Mail Steam Packet Co., v tej deželi, sta dobila iz svojega londonskega urada naslednje kabelsko poročilo: "Zunanje ministrstvo nas je obvestilo, da nam je garantirano dovoljenje za izseljevanje Nemcev".

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Ne odlašajte

ako nameravate naročiti vozni listek iz stare domovine za Vašo družino, sorodnika ali prijatelja. Pišite za cene in druga potrebna navodila na najstarejše in skušeno slovensko bančno podjetje:

FRANK SAKSER STATE BANK
(potniški oddelek)
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZVEZA MED KITAJSKO IN JAPONSKO

NEMŠKI VSEUČILIŠČNI PROFESOR STERNBERG PRAVI V NEKEM BERLINSKEM LISTU, DA SE BOJITA OBE DEŽELI ANGLO - SAŠKE NEVARNOSTI.

Berlin, Nemčija, 23. maja. — Dr. Sternberg, univerzitetni profesor v Tokio na Japonskem, je napisal za Berliner Tageblatt članek v katerem je vsebovano presenetljivo ugotovilo, da bosta Kitajska in Japonska kmalu sklenili zvezo, ki se bo obračala proti "anglo-saški nevarnosti" in sicer radi spora, tikajočega se Čentao.

Pred nekaj časom, — tako izjavlja profesor Sternberg, — so japonske čete prišle v Čento okraj ter ga zasedle. Ta okraj leži v bližini korejske meje. Te zasedenje se je vprizorilo navidez v namenu, da se zopet uveljavi mir in red, kajti ta okraj je bil pozorišče nepotavnih dejanj ter številnih spopadov med kitajskimi četami in banditi. Japonski poveljnik je postal splošno nepriljubljen, posebno pri Evropejcih in Amerikancih, prebivajočih tam, in nekega dne je obdolžil angleške in meriške misijonarje, da so oni povzročitelji vseh zadreg in vseh nemirov v okraju. Misijonarji so se seveda takoj obrnili na zastopnike svojih vlad.

Mesto da bi se vrnila mir in red, pa so postale razmere v Četao okraju še veliko slabše, čeprav so se kitajske čete umaknile ter so izginili iz okraja tudi roparji. Japonski poveljnik se je tedaj boril z več ali manj izmišljeno tolpo korejskih vstašev, o katerih je izjavil da so sklenili osvoboditi Korejo japonske nadvlade. Izjavlja se, da so japonski vojaki opustošili obširna ozemlja rodovitne zemlje, uničili številne hiše in cele vasi ter končno s svojim postopanjem vendar toliko predramili vlado v Pekingu, da je protestirala. Kitajska je nato zapretila, da bo predložila mednarodnemu arbitracijskemu sodišču celo zadevo ter protestirala proti zasedenju Čentao okraja od strani japonske soldateske.

Soglasno s profesorjem Sternbergom se je Japonska bala, da igra Kitajska le igro Amerike in Anglije ter naenkrat izpremenila — svoje stališče s "sijajnim činom diplomacije".

Kitajski poslanik v Tokio je obvestil svojo vlado, "da je vspričo vedno večje nevarnosti vojne z Ameriko japonska vlada sklenila uvesti politiko brezpogojnega prijateljstva s Kitajsko".

Izjavlja se, da se je celo doseglo odpoklicanje japonskega poslanika Obate v Pekingu, ki je postal splošno nepriljubljen radi svojega večnega rožljanja s sabljo in umaknjene so bile vse japonske čete, z izjemo dveh bataljonov, nahajajočih se na korejski meji.

RUSIJA ZAVRNILA JAPONSKO POGODBO.

Reval, Estonska, 24. maja. — Japonska je poskusila skleniti s sovjetsko Rusijo dogovor, soglasno s katerim naj bi se dovolilo Japoncem kontrolo nad Kamčadko v zameno za izpraznenje Vladivostoka od strani Japoncev. Čičerin, sovjetski minister za zunanje zadeve, je to ponudbo odločno odklonil, soglasno z Washington L. Vanderlipom, zastopnikom ameriških interesov, ki skušajo dobiti koncesije od ruske vlade.

Mr. Vanderlip je tukaj ter pričakuje potni list, da se bo lahko vrnil preko Švedske in Anglije v Ameriko. Do pred kratkim se je mudil v Rusiji.

Odgovor Čičerina na japonski predlog je bil soglasno z Vanderlipom naslednji: — Vi boste izpraznili Vladivostok, a ne boste nikdar dobili Kamčadke.

POLOŽAJ V PETROGRADU JE IZVANREDNO KRITIČEN.

Riga, Letska, 24. maja. — Sem so dospela poročila, da se stavkarsko gibanje v Petrogradu neprestano širi. Pri neki demonstraciji so štrajkujoči delavci in mornarji razbili spomenik prvega komunističnega petrograjskega komisarja Volodarskega. "Čeka", neke vrste boljšev. inkvizicije, je baje brez moči. Večinoma vse tovarne počivajo. Po cestah se vrše zborovanja, na katerih zahtevajo govorniki, naj se takoj skliče narodna skupščina.

Soglasno z Vanderlipom so edini Angleži, ki smejo v Rusijo, člani trgovskih delegacij. Dostavil je, da je njegovo lastno delo v Rusiji končano do časa, ko bo Amerika uveljavila trgovske odnošaje z Rusijo.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	$2.80	1,000 kron	$ 9.00
400 kron	$3.75	5,000 kron	$45.00
500 kron	$4.70	10,000 kron	$89.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	$ 3.20	500 lir	$28.00
100 lir	$ 6.00	1000 lir	$56.00
300 lir	$17.40		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000	nemško-avstrijskih kron	$ 2.85
5,000	nemško-avstrijskih kron	$ 13.00
10,000	nemško-avstrijskih kron	$ 26.00
50,000	nemško-avstrijskih kron	$120.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dospe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street, New York

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers: 82 Cortlandt Street. Borough of Manhattan. New York City. N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		za pol leta	$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $6.00

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja, naročnikov prositao, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Priseljeniška politika.

Nova priseljeniška postava je začasna, kajti v veljavi bo le trinajst mesecev in vsled tega je tudi vsled potrebe splošna v svojih določbah. Kljub temu pa je izraz politike, katero se je na inteligenten in jasen način započelo in za katero se zavzema velika večina — ameriškega naroda z njegovimi zastopniki v kongresu. Ta politika je najboljše izražena v znani frazi: — Znanstvena izbira in uspešna porazdelitev.

Na površju ni ničesar znanstvenega v temeljni določbi nove postave, da ne sme vsako leto število priseljencev presegati treh odstotkov števila ljudi dotične narodnosti, ki žive v Združenih državah. V resnici pa bo imela določba za posledico izbiro, ki bo v vsakem ozíru odgovarjala najboljši oblasti glede tega predmeta. Velika nevarnost nove imigracije v zadnjih letih obstoja v tem, da bi narod z uvedenjem velikega števila različnih plemen, kojih jeziki in tradicije so tuje, izgubil svojo enotnost in solidarnost. Proces amerikanizacije je bil v zadnjem času ustavljen, standard življenja se je znižal in zbralo se je dosti gorljivega materijala za radikalne agitatorje. — Revolucijonarne "industrijalne" unije zadnjih let se je v glavnem širilo med ljudi najnovejšega priseljevanja.

Razmerje med temi izoliranimi tujezemskimi kolonijami v primeri s številom Amerikancev starejšega priseljevanja je še vedno majhno in narastek tega razmerja bo s pomočjo nove postave ustavljen. Izključenih bo na tisoče in tisoče ljudi iz južne in vzhodne Evrope. Kar se tiče priseljencev iz zapadne in severne Evrope, jih bo puščenih toliko kot se jih bo oglasilo in zadostilo postavnim določbam glede telesne in duševne usposobljenosti. Nekaj ljudi iz Francije bo mogoče izključenih, a izguba bo sorazmerno majhna za nas in njih domačo deželo, kateri že itak primanjkuje ljudi. Iz Anglije, — Škotske in Irske bomo dobili priseljence, ki že govore angleški jezik ki imajo slične življenske standarde ter slične politične tradicije. — Skandinavci, čeprav tuji glede jezika, so vendar plemensko in politično v najožjem stiku z Amerikanci. Ti bodo našli tukaj veliko število svojih rojakov, ki jih bodo hitro uvedli v naše šege in navade. Ta izbira bo tako znanstvena, kot jo je le mogoče vprizoriti.

Upati je seveda da bo mogoče najti sredstva, potom katerih bo stalno sprejeta preizkušnja individualna, ali tikajoča se vsakega posamnega priseljenca. V ta namen bo treba ustanoviti sprednje postojanke v evropskih središčih, s številnimi kompetentnimi uradniki ki si bodo ogledali značaj in rekord vsakega posameznega priseljenca, odnosno prosilca. To je načrt, ki vsebuje velike težkoče in stroške. Istotako je treba uradnikov na naših lastnih tleh, ki bodo prevzeli novodošle priseljence ter jih porazdelili med one industrije, ki jih lahko najboljše vporabijo ter jim nudijo najlepše prilike za napredovanje. Tudi to je zadeva, ki vključuje velike težkoče in stroške. Na kratko rečeno imamo mi jasno in pametno priseljeniško politiko, a dosedaj še nobenega načrta, kako bi se jo napravilo uspešno.

Če hočemo imeti koncem pravomočnosti sedanje imigracijske postave primerno izdelan ter financiran načrt izbire in porazdelitve novih priseljencev, je treba hiteti. Državni tajnik Hughes je že izdal tozadevni poziv na kongres in v tem ga podpirajo vsi, katerim je pri srcu blagobit dežele.

Velikanska izguba lesa.

S pomočjo aeroplanov pri pregledovanju opustošenih ozemelj je bil Narodni gozdarski urad v stanu sestaviti dolgo poročilo glede škode, katero je povzročil v gozdovih na Olympic polotoku v državi Washington velik vihar dne 29. januarja tekočega leta. Tornado je šel preko okraja z brzino deetdesetih milj v dolžini ter od dvajset do trideset milj na široko. Škodo, povzročeno od tega viharja, se označuje kot največjo v zgodovini dežele, kajti ceni se jo na osem tisoč čevljev milijonov lesa. Edini način, kako pregledati opustošeni okraj od strani izvedencev, je obstojal v vporabi aeroplanov. Tozadevni poleti so bili vprizorjeni pred kratkim ter so služili armadni častniki kot piloti. Vihar je šel na njemu lastni način ter pustil dosti krajev neprizadetih.

Okrajni gozdar Cecil iz Portland, Oregon, je bil eden izmed oficijelnih inšpektorjev in po njegovem mnenju je bilo v narodnih gozdovih izgubljenih le 75 tisoč milijonov čevljev lesa, dočim bodo znašale izgube v državnih in indijanskih rezervacijah ter v privatnih gozdovih šest tisoč milijonov čevljev.

Izprva se je upalo, da bo mogoče nekaj tozadevnega lesa rešiti, a tozadevni izgledi so majhni, ker manjka transportacijskih sredstev. Le oni, ki so videli, kako meče in polaga vihar na tla velika in mala drevesa, lahko spoznajo skoro neprodirno oviro, katero predstavlja ta padli les.

Največja pretnja katero predstavlja ta opustošeni pas gozdov, pa je nevarnost požarov, ki bi se brez dvoma razširili tudi na sosednja ozemlja, kjer raste na tisoče milijonov čevljev najfinejšega Douglas bora in drugega dragocenega lesa.

Ker se smatra strele kot vzrok najmanj polovice naših gozdnih požarov, je nujno potreba primernih korakov, da se prepreči izbruh in razširjenje takih gozdnih požarov na sosedna ozemlja.

Dopisi

Pittsburgh, Pa.

Zadnja dva dopisa iz naše naselbine sta bila zelo zanimiva posebno kar se tiče razmer ki vladajo med tukajšnjimi rojaki. Dopisniku bi priporočal, da se večkrat oglasi, kajti njegova poročila so zelo obširna in, v kolikor je meni znano, odgovarjajo resnici. Dovolite vsled tega tudi meni dolgoletnemu naročniku nekoliko prostora v našem največjem in najbolj razširjenem dnevniku "Glas Naroda".

Predzadnji teden se je poročalo, da bo tukajšnji Slovenski Dom slavil svojo desetletnico na dan 30. maja. Ker pa slavi tudi društvo "Prešeren" letos desetletnico svojega obstanka in priredi na 2. maja velik koncert in na 29. maja velik piknik, je upravni odbor Doma sklenil slavnost preložiti na poznejši čas.

Ker sem že pri "Prešernu", naj omenim, da je že skrajni čas, da se prične članstvo pripravljati za bližajoči se skupni koncert Zveze Jugoslovanskih Pevskih Društev, ki se vrši v mesecu septembru v Carnegie Music Hall v Allegheny. Čas hitro teče in ker bo veliko dela pri omenjeni prireditvi, bi bilo umestno, da se čimprej prične z delom. Letošnji koncert obeta biti najboljši kar jih je bilo do sedaj. Zanimanje je veliko, ne samo v Pittsburghu, marveč tudi v sosednjih naselbinah. Ako se bo pravilno vodilo vse priprave, bo uspeh vsestranski povoljen.

Kar se tiče delavskih razmer v našem železnem mestu so približno take, kot v vseh ostalih večjih mestih. Nekatere tovarne obratujejo po dva tri dni na teden, druge pa še vedno "štapajo". Zelo malo jih je, ki obratujejo dnevno. V sosednjih premogarskih naselbinah, kakor sem izvedel, so se razmere nekoliko izboljšale, toda ne veliko, in nikdo naj se ne napoti v to ali ono kolonijo, dokler se ni prej prepričal če bo dobil delo. Časi so sedaj pač taki, da si mora delavec iskati dela, ne delo delavca.

Najbolj zaposleni s osedaj brezdvomno na zvezinem sodišču, v oddelku za naturalizacijo. Vsaki dan je podeljeno državljanstvo najmanj 50 osebam in večkrat se zgodi, da je med njimi od 5 do 20 Slovencev. Med temi je veliko takih, ki so že pred enim, dvema in trema leti vložili svoje prošnje za drugi državljanski papir, toraj so končno vendar enkrat dočakali. Izprašuje se zelo malo ali nič pri drugem zaslišanju, vsled tega tudi ni opažati tisto nervoznost med kandidati, katero je bilo videti pred leti. Sicer bi bilo pa tudi vsako izpraševanje nemogoče, ker imajo baje nad 15 tisoč takih prositeljev, ki so prošnje položili že pred enim, dvema in trema leti. Kaka lepa prilika za osnovitev, oziroma obnovitev političnega kluba v Pittsburghu! Lahko rečem, da imamo Slovenci v Pittsburghu med 1200 do 1500 državljanov. Kaj vse bi lahko dosegla organizacija, ki šteje toliko članov-volilcev! Spominjam se, ko je bil pred leti izvoljen županom mesta Pittsburgh kandidat, ki je prejel nekaj nad 600 glasov večine. Kolikokrat se pripeti, da je ta ali oni kandidat zmagal z sto ali dvesto glasovi večine. Pred leti smo bili ustanovili nekako politično društvo, ker pa ni bilo bogve kakega zanimanja med člani, je kmalu zaspalo. Dobro bi bilo, da se politično društvo osnuje, kajti če bi imeli tako močno organizacijo za seboj ,bi mestni gospodje imeli nekaj "rešpekta" za nas, sedaj pa skoraj ni eden izmed njih ne ve, da sploh ekzistiramo. Priporočal bi vsled tega našim pittsburškim rojakom, da se politični klub čim prej oživi, kajti koristi bode imela od njega cela naselbina.

Porok in krstov imamo tudi pri nas v izobilju in v tem pogledu naša naselbina prav dobro napreduje. Pri našem uglednem mesarju Johnu Klobučarju so pretekelo nedeljo (15. maja) krstili prestolonaslednika. Ker je pri določitvi imena imel oče glavno besedo, so ga seveda krstili na Janezka, toraj John Junior. Vlogo botra in botre sta igrala drug rojaka Klobučarja, John Rogina, in sestra prvoimenovanega, Mrs. Kunič. Pri slavnostni pojedini, ki je sledila temu, so pa tudi drugi igrali vesele in važne vloge. Ker smo se nahajali v hiši mesarjev je samo ob sebi umevno, da smo se pošteno najedli vsakojakih pečenk. Tudi zalivanja ni manjkalo, kar je pa naša privatna stvar. V krogu vesele družbe je bilo tudi več jugoslovanskih miljonarjev, med njimi tudi multimiljonar Frank Cvetič, ki še vedno rad zahaja med svoje "londsmane".

Da ne bo nihče imel vzroka pritoževati se, moram tudi jaz nekaj omeniti o našem Zvončku, katerega glas je pa v poznejšem času utihnil. Veste li, da se namerava naš Tone v kratkem času poročiti? Tako je namreč sam povedal javnosti v lističu "Narobe". Pravijo, da bo oženil neko bogato vdovo in na ta račun je baje že zasnil Marohničevo tiskarno. Tudi si je kupil (jaz nisem rekel, da je plačal) novo obleko in nov slamnik, da bo bolj ugajal svoji nevesti, kajti boji se, da ne bi "zbegnila". Jaz pa vsega tega ne vrjamem, ker če bi bila ta vest resnična, bi gotovo washingtonska aristokracija kaj vedla o njej in tudi ameriško časopisje bi imelo kaj povedati. Vsaj Tone Novakov je vendar znan po celi Ameriki in taka novica bi gotovo zanimala tudi njegove upnike ako že drugega ne. Pri takozvani tiskovni družbici "Narobe" ni nekaj prav, kako se vidi. Dosedanji predsednik, ki je bil edini "property holder", je namreč resigniral in na njegovo mesto je Zvonko postavil samega sebe. Ker družbica ni inkorporirana in ker bi bili za njene obveznosti odgovorni vsi, ki se sučejo okoli nje, je bivši predsednik bil zelo previden, da je odstopil, kajti on je edini, ki poseduje par grošev.

Gospoda Petra Zgago bi rad vprašal, če spada tudi kolektiranje računov za munšajn v časnikarski poklic. Zadnji teden, ko je, kakor po navadi, zanjkalo denarja za izdajo lističa "Narobe", je namreč naš Zvonko bil prisiljen prevzeti težko in upravi hazardno nalogo — iztirjati dolg za munšajn. Opremljen z raznimi legitimacijskimi listinami, pooblastili in drugimi "šriftami" na katerih so se blesteli pečati različnih bar, si oprti svojo bisago in jo mahne tja proti West Virginiji, da iztirja za nekega rojaka dolg na munšajnu. Zgovorila sta se, da gresta 50—50 če se mu posreči dolg iztirjati. Gospod Zvonko je bil tako siguren, da bo izvedel svojo nalogo, da si je na njegove "50" že v naprej posodil par dolarjev, — ker ni imel za "fare". Toda na žalost, prišel je nazaj brez grošev in s prazno bisago. Da bo Tonetov listič odgovarjal vsem željam in zahtevam članstva je upeljal v njem nekak informacijski predal. V tem predalu pa ne izpoveduje drugih, marveč sam sebe. Pod anonimnimi imeni stavi sam sebi razna bedasta vprašanja, katera potem tudi sam bedasto odgovarja. Pravi, da se o njegovi bistroumnosti govori po celi Ameriki, samo v New Yorku, Clevelandu, Chicagi, Jolietu in Calumetu mu ne dajo kredita za njegovo nadnaravno bistroumnost. No, jaz pa pravim, da imajo baš v omenjenih mestih njegovo pravo mero. Tudi v Pittsburghu smo ga že dobro premerili, treba ga je samo še "zvagati". Potem mu bomo dali potne listine, za — naj gre kamor hoče. Pri samostojnem društvu je potne listine že prejel, isto se je zgodilo pri Slovenskem Domu, pri pevskemu društvu "Prešeren" so pa potne listine v preparaciji. V Pittsburghu smo že do grla siti takozvanih klati-žurnalistov, kakor jih imenuje neki moj preddopisnik, in bistroumnežev, in više nema prostora za njih. K nam prihaja dovolj listov, med njimi je seveda najbolj razširjen Glas Naroda in slednji je na razpolago vsakemu, ki želi pisati o kaki dobri stvari in poročati novice, ki zanimajo našo slovensko javnost. Lista, ki zastopa izključno in edinole mnenje kakega hvalelačnega urednika, kakor je to slučaj pri lističu "Narobe", pa v Pittsburghu ne maramo.

Pozdrav vsem čitateljem Glas Naroda, posebno pa pittsburškim.

Večletni naročnik.

Clinton, Ind.

Ako človek oziroma proletarski tupin le nekoliko pomisli, mora gotovo priti do prepričanja, da je življenje proletarca ena sama tuga na celem potu njegovega življenja. Vedna skrb za vsakdanji kruh, mukepolno naporno delo ter izkoriščanje in ponižanje od strani kapitala obdaja in spremlja proletarca. Proletarec ima trnjevo pot skozi svoje življenje, oblito z znojnimi kapljami. S krvavo žuljavimi rokami se mora boriti za obstanek, dokler končno omagan ne podleže. Uspeh njegovega truda je za njega prerani grob, za njegovega delodajalca pa prerana polna mošnja. Delavska razred, uboga para, se že tisoč in tisočletja bojuje in omaguje pod težo boja za obstanek. Krivični sistem, ki je vladal v pradobnih časih, vlada faktično še danes, vendar pa znamenja sedanjih svetovnih preobratov dokazujejo, da ne bo ostalo vedno tako. Pride zagotovo čas, ko se bo zatirani narod celega sveta zavedel in spoznal, kje tiči jedro svetovnega zla. Evolucija časa bo združila delavsko moč in zlomila sedanji krivični sistem. Ljudski izkoriščevalci bodo izginili s površja pod pritiskom časovnega preobrata, kajti zatirani narod celega sveta se probuja, četudi počasi, ali vendar siguruo!

Ker gre z delom v tukajšnji naselbini sedaj jako počasi, imamo časa več kot dovolj. Ta prisiljeni čas je tukajšnji dramatični odsek porabil, da smo vzeli na program dolgo igro, kakor še nobenkrat poprej ne. Trajala bo tri ure in sicer v petih dejanjih. Igra "Domen" je vseskozi zanimiva, prava slika iz življenja revnih ljudi. Vprizoritev te igre bo jako lepa in bo vsakogar zanimala. Vsled tega vljudno vabimo vse cenjene rojake in rojakinje od tu in iz bližnje okolice, da se vdeležite te predstave v obilnem številu. Za vsestransko postrežbo bo preskrbljeno v polni meri in v vseh ozirih. Igra se bo vprizorila na praznik kinčanja grobov, to je v pondeljek 30. maja na starem prostoru. Začetek ob 2. uri popoldne. Vstopnina: za gospode 50¢, gospe in gospodične 30¢, otroci 15¢. Po igri sledi ples in prosta zabava. Na obilno vdeležbo vljudno vabi in se priporoča

Dramatični odsek "Lavor".

Peter Zgaga

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street je danes začela razpošiljati knjigo "PETER ZGAGA". Kdor je prvi naročil, bo prišel prvi na vrsto. Kdor bo prepozno naročil, knjige ne bo dobil, ker je že domala razprodana. Cena priročni knjižici — s sliko Petra Zgage — je petdeset centov za Ameriko in za stari kraj.

* * *

Skaza piše v svojem zadnjem izdatku, da je Sakserjevo podjetje prodano in da bo šel Peter Zgaga v domovino.

To-le je zaenkrat moj odgovor:

Le potolaži se, brate rogati,
nič se ni bati, nič se ni bati —
biznis ni še prodan.

Časa še dosti je, časa je dosti,
niso ti časi časi norosti,
da bi kdo dal tjavendan.

Takrat, ko bodo kozli kosmati
po zraku s perutmi začeli letati,
bo biznis med kloštre razdan.

Dokler enako z enakim se spaja,
boljša se, veča se in se preraja
samo — brez Skazovih prič.

Toda če vzame flečkajnar v roko
vatel štacunski in meri narobe,
mesto da moli bi vdano, globoko,
kuze, valute klepeče skoz zobe —
je pa neznanski hudič.

* * *

Jaz ne grem v stari kraj,
jaz bom rajši tu ostal,
vsakemu bom zdajpazdaj
nekaj po zaslugah dal;

Pisal bom o pečlarieah,
o devičnikih, devieah,
starem vinu, stari slavi,
kaj se tu, kaj tam ongavi.
Kdo je mili narod branil,
kdo koristil, kdo ciganil.
Dobro delo naj se plača
s hvalo; slabemu gorjača
naj udarja po hrbtišču.
Dobro naj bo v zlatih knjigah,
slabo naj bo na gnojišču.
Mož duhovni naj bo v brigah
za duševne blagre naše,
bere plačane naj maše.
Čeke naj bankir napiše,
grehe mašnik naj izbriše,
Kajti, če bo šlo še dalje,
kot je zdaj začelo iti,
mora slednjič enkrat prit
do spremembe gorostasne:
Kramar jel bo maše brati,
bilje pel bo, psalme krasne,
krščeval bo, pokopaval.
Kozel se bo pa zabaval
in za kavntarjem prodaval
za zlato navadni kamen.
Bog nas varji tega! Amen.

* * *

V New Yorku je lep park, Central Park. V parku je velika menežarija in precejšno naravno jezero.

Neki newyorški poslanec je imel pametno misel, da bi se nabavilo za izletnike šest gondol, s katerimi bi se lahko vozili po jezeru. Gondola je benečanski čoln, katerega se poganja z enim samim veslom naprej.

Poslanec je stavil v državni zakonodaji dotični predlog, pa je naletel na precejšen odpor.

Posebno je pa nasprotoval predlogu ugledni poslanec iz gornjega dela države, ki je bil že nekoč v Central Parku ter videl v menežariji najraznovrstnejše živali: pelikane, rinocerose, kenguruje, zebre, žirafe, aligatorje in druga bitja, s čudnimi imeni.

Ali je torej možu zameriti, če so imela ta čudna tuja imena tak usodepoln upliv nanj, da je izustil v debati naslednje besede:

Zakaj bi kupovali šest gondol? Kupimo dve, samca in samico. Bo že spolni nagon opravil svoje, da jih bomo imeli v teku dveh let šest.

* * *

Zadnjič sem šel v neko newyorško porodnišnico obiskat svojo znanko.

Nad vratmi porodnišnice se bleste besede: Otrokom ni vstop dovoljen.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. F. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 819 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Dne 18. maja zjutraj je nagloma umrla Marija Kenik, stanujoča na 3 96 E. 80. St., Newburg Nič hudega sluteč je odšel mož na delo zjutraj. Delo je dobil s posredovanjem mesta šele pred par dnevi, potem ko je bil 6 mesecev brez dela, in ko je bila njegova družina pred tremi tedni obdarovana s tremi hčerkami. Mož je v tovarni dobil sporočilo, da je žena nagloma umrla. Nekaj časa prej so jo še videli na dvorišču, ko je pa prišla strežnica (nurse), kakor vsak dan, da očedi in izkopije trojčke, je našla gospo Kenik ležati poleg peči v kuhinji. Koroner je preiskal zadevo. Pogreb se je vršil 20. maja. Pokojna zapušča tu soproga in skupaj 7 otrok. Doma je bila iz Krke, vas Gabrovšček. V Ameriki je bivala 8 let.

Poročno dovoljenje so dobili: Ivan Per in Marija Biaggio ter Anton Orehek in Antonija Biaggio. Ženina sta doma iz Moravč na Gorenjskem, nevesti pa iz Vač pri Litiji. Bilo srečno!

Tomaž Sušak, stanujoč na 2789 E. 9. St., je srečal na cesti svojega prijatelja Tony Koeniga in ga povabil s seboj v hišo. Ženo je poslal po mleko, nato pa se je lotil Koeniga kar s sekiro. Zahteval je, da mu naj takoj izroči ves denar, ker drugače mu bo s sekiro razčesnil glavo. Koenig mu je seveda moral izročiti $50, katere je imel pri sebi, nakar pa je hitel iz hiše klicat policijo. Slednja je prišla in našla Sušaka še vedno s sekiro v roki in tako se ni mogel prav nič izgovarjati.

Zanimivo obravnavo imajo na sodniji člani grško-katoliške cerkve (maloruske) sv. Ivana, ki se nahaja na Scovill Ave. in 22. St. Dne 18. maja je bilo na sodniji kakih 200 faranov, med katerimi je prišlo do tako hudega nasprotstva, da so se na sodniji krvavo stepli, in so morali sodnji uslužbenci pretepače pometati iz dvorane. Sodba se vrši radi Rev. Takača, ki je župnik cerkvi. Cerkvena občina ima dve stranki; ena prizna za vrhovnega glavarja papeža v Rimu, druga pa ruskega patrijarha. Rev. Takač drži z ruskim (pravoslavnim) patrijarhom. Ameriška sodnija bo sedaj odločila, katera stranka ima prav.

Milwaukee, Wis.

Poročno dovoljenje so vzeli: Frank Šurla, 611 Mineral St., 32 let, in Ivana Ambrož, 25 let, ter Frank Rupar, 315 Walker St., 27 let, in Ana Drgane, 20 let.

Štorklja je vasovala pri družini Andrew Kerne, 471 Park St., in pustila za spomin sinčka.

Pred kratkim je bolezen položila rojakinjo Josipino Fedran iz 287 Greenbush St. v posteljo, iz katere ni več vstala. Stara je bila 50 let in rodom iz Ljubnega v Savinjski dolini. V Ameriki se je nahajala 17 let. Tukaj zapušča žalujočega soproga, eno hčerko in eno sestro, v stari domovini pa eno sestro.

Gostilniško obrt je pričel rojak Steve Miller iz West Allisa. Prevzel je salun rojaka Valteja na 342 First Ave.

Lecenčni komite mestnega sveta hoče preklicati gostilniške licence gostilničarjem H. Romih, N. Uzelac in John Kalinovski radi kršitve suhe postave. Sodi se, da ne bodo zanaprej dobili gostilniških licenc oni gostilničarji, ki so se pregrešili dvakrat proti suhi postavi, ali ki so bili kaznovani, da so dopustili igranje za denar ali kaj sličnega. V zadnjem času so vjeli toliko kršiteljev suhe postave, da bi zmanjkalo ječ, ako bi ne hotel plačati kazni noben kršitelj, ampak bi se pustil zapreti.

Jos. Drabnek iz Peoria, Ill, in L. Potič iz Gary, Ind., sta bila obsojena vsaki na 3 leta. Geo. Kravovič iz South Pekin, Ill., pa na 18 mesecev radi poskušene goljufije, da so hoteli ogoljufati Nick Saranaca, ki živi na 939—46. St., za svoto $20,000 z zlato jamo, ki se nahaja na Yukonu na daljnem severu. Drabneka je spoznal Mike Stupar, gostilničar v Carrollville, ker je bil pred enim letom od prvih dveh ogoljufan za $10,000 s tem, da je kupil posestvo, ki se je nahajalo v Avstriji, katerega posestva pa v resnici ni bilo.

Chisholm, Minn.

Radi prehitre vožnje so bili aretirani Emil Putika iz Chisholma, Frank Garvas iz Eveletha in Joe Gerčar iz Keewatina ter so položili vsak $15 varščine. Ker pa se niso naslednji dan zglasili na sodišču, kot bi se morali, so samoobsebi umevno zapadli varščini.

Skrivnost vodnjaka.

Spisal **Hal Reed.**

(To ni izmišljena povest, temveč resničen doživljaj pisca, ki se je završil na Hacienda de Guayule, v bližini Mazapil, Zacatecas, Mehika).

Senjora Everard, žena managerja renče, je bila zelo razburjena, ker ji je na skrivnosten način izginil njen majhen psiček.

Mr. Everard jebil zaposlen z menoj, svojina tajnikom, v uradu, kjer je diktiral pisma v dvomljivi španščini, ko je prihitela njegova žena notri.

— O Frank, — je stokala. — Povsod sem iskala Filipa, a ga ne morem najti.

— Ali si pogledalo tudi v stari vodnjak? — je vprašal Everard.

— Ah, ne bodi tako okrut, — je rekla njegova žena. — Pogledati v stari vodnjak? Obljubil si mi že pred tedni, da ga boš dal zasuti,

— To je res, Reed, — in poslovodja se je obrnil proti meni, — spomnite me, da dam jutri zasuti stari vodnjak. Sreča je, da sem pozabil na to, Lola, kajti kako bi mogli drugače dobiti Filipa ven?

— Prosim, nikar ne zbijaj šal glede tega, Frank. Če bi bila luknja zamašena, kot bi morala biti! Ali res misliš, da je padel moj psiček notri?

— Morda, — toda le malo blata je na dnu, moja draga, torej utonil ni.

— A strašno globoko je. In ta smrad! Filipa je gotovo zadušilo.

— Draga moja, pusti, da skončam to pismo. Potem pojdeva skupaj k vodnjaku in pregledali bomo to stvar.

— Jaz ne morem iti v bližino tega strašnega prostora, — je rekla senjora. — Hiti, dragi moj, ter poišči Filipa. In tudi vi, Mr. Reed, prosim, — je rekla proti meni. — Jaz pa pojdem iskat okoli hiše.

Filipa niso nikdar našli. Potekli so dnevi in nikjer ni bilo čuti njegovega lajanja in tudi gospa se je naveličala pošiljati strahopet ne posle k vodnjaku, da pogledajo v temno želo.

Nekega jutra pa sem opozoril Mr. Everarda da vodnjak še vedno ni zasut.

Nato je stopil Mr. Everard iz urada ter se ozrl naokrog.

Kos surovo obdelane zemlje, — znan kot vrt, je ležal na tej strani našega glavnega stana. Ta vrt se je stezal na razdaljo kake pol milje ter počasi prehajal v preostalo, z grmičevjem pokrito deželo. Preko te divje dežele se je spenjala čudovito bela cesta, ki je spajala renčo s sosednimi. Stari vodnjak je bil izkopan ali izvrtan, — kdaj, se ne ve, — ravno preko vrta, na mestu, ki je bilo izolirano od bujnega kaktusa. Vodnjak je bilo spoznati po krogu kamnov, postavljenih okrog odprtine.

— Za enkrat, — je nadaljeval manager, ko se je vrnil k svoji pisalni mizi, — bomo najbrž imeli vse roke polne dela s temi 'revolucijonarji', kot nazivajo sami sebe, ali boljše rečeno s temi prokletimi banditi. Dosedaj nas niso še nadlegovali. Če bi bila to renča za živino, bi jih imeli že davno na vratu, kajti prišli bi po konje. — Mislim, da nimajo nobenega smisla za divji gumij, a nekega dne nas bodo gotovo posetili, če že ne radi drugega, že iz vljudnosti.

— Skupina teh, spadajočih k tolpi Ville, se je včeraj prikazala nedaleč od Mazapil, — sem rekel jaz.

Everard je mrmral ter pričel iskati neko pismo, katero mi je končno izročil s pripombo:

— To pismo je prišlo ob polnoči, s posebnim slom.

Pismo je bilo od Fernanda Gonzalesa, trgovca v Mazapil, ki je prosil Everarda, naj spravi njegovih desettisoč pesov. Če bi Everard tega ne storil, bi padel denar brez dvoma v roke vstašev, ki bodo vsak trenutek navalili na mesto.

— Pišite staremu možu, — mi je naročil Everard, — da bomo njegov denar spravili v veliko blagajno tukaj, seveda na njegov lastni riziko, če ga prinese sem.

Medtem, ko sem pisal to sporočilo trgovcu v Mazapil, je potisnil Charlie, kitajski kuhar, svojo glavo skozi okno pisarne ter pokazal kožo zajca.

— Ustrelil sem ga danes zjutraj, — se je postavljal. — Ali hočete kožo?

— Tukaj, Reed, vi ste neke vrste lovec, — se je šalil Everard ter mi izročil zajčjo kožo.

— Boljše je, če ostane Charlie doma, dokler se vstaši potikajo tu okrog, — sem svetoval jaz. — Lahko bi sicer izgubil puško.

— Jaz se ne bojim, — je rekel Charlie. — Vstaši ne bodo prišli. Tukaj smo Angleži. Boje se nas Angležev!

— Vstaši ne bodo prišli, kaj? — je rekel Everard, ki je zrl skozi vrata. Opozorjen od tona, s katerim je govoril, sem sledil njegovemu pogledu. V razdalji nekako dveh milj, nad črto, ki je značila cesto, je bilo videti oblak prahu.

— Konji? — sem vprašal.

— En jezdec, — je odvrnil Everard.

Ko je izrekel to, se je odločil en jezdec od ceste ter pričel jahati naravnost proti nam.

Kmalu je bila moja pozornost odvrnjena od te osebe, ki se je naglo bližala. — Glejte, — sem zakričal, — zasledujejo ga! Vidite, krog grča prihajajo.

Oddelek, ki je dvigal drugi oblak prahu, je tudi udaril preko ravnine in razločili smo tri jezdece. Brez dvoma je naš obiskovalec bežal, brez ozira na to, kdo so oni, ki so prihajali za njim.

— Prihajati morajo iz Mazapil, — je rekel Everard. — Ga že imam, — je nadaljeval. — Ta človek spredaj je don Fernando in prinaša nam bandite na vrat. — Vrag naj vzame njega in njegov denar!

Čeprav se je preganjani mož poslužil ostrog, kar je zelo poveča lo hitrost njegovega konja, ni vendar padel noben strel, ki bi prekinil njegov blazni beg. Pričel sem že upati, da je skupina jezdecev skupina miroljubnih posetnikov, a naši sosedje, vsi Mehikanci, so stanovali predaleč, da bi obiskovali renčo, ki je bila last tujcev. Tudi bi prihajali naravnost po poti ter bi ne riskirali svojih konj z jahanjem preko ozemlja, pokritega s kaktusom.

Naenkrat pa je prvi jezdec prijahal do mesta, kjer smo stali, na vrhu obronka ter opazovali dirko. Predno je skočil iz sedla, sem vedel, da je imel manager prav. — Bil je Don Fernando.

— Senjor Everard, prišel sem k vam, — je vzkliknil ter se opotekel proti našim vratom kot pijan.

— To vidim, senjor Gonzales, — je odvrnil Everard. — Kdo pa so vaši prijatelji?

— Prijatelji? Moj Bog! — je vzkliknil trgovec ter vrgel prepla šen pogled na svoje zasledovalce. — Gospod, to so revolucijonarji!

Te grozne besede je spremljal s tako prosečim pogledom, da je stopil manager na stran ter ga pustil noter.

— To so vendar vaši rojaki, — je rekel. — Ti vas vendar ne bodo ustrelili!

— Senjor, moj denar je.

— To si lahko mislim.

— Jaz sem ubog človek, — je jokal Gonzales. — Sveta Devica, to je vse, kar imam. — Pri tem je potegnil iz svojega prsnega žepa debel zavoj denarja. — Kaj ne, da boste to spravili zame? Ničesar ne bodo vedeli, — je rekel šepetaje, kajti zasledovalci so bili že pri vratih. — Ah, senjor!

V nenadnem impulzu sem potegnil zavoj bankovcev iz rok mojega delodajalca ter jih zatlačil v zajčjo kožo, katero je preje prinesel Charlie. To kožo sem vrgel na pisalno mizo ravno v trenutku, ko so prišle tri temne postave skozi vrata. Voditelj, katerega je bilo mogoče spoznati po črnih škornjih, pisanem jopiču ter širokem klobuku, — je stopil naprej.

— Senores, buenos dias! — je pozdravil dvorljivo ter zamahnil s klobukom.

Everard je vrnil pozdrav, dasi je vedel, da je ironičen. Bandit pa se je nato ozrl v Gonzalesa, ki se je tresel za menoj ter rekel:

— Moj posel je s tem-le gospodom.

Preplašeni pogled trgovca je plaval k njegovemu konju, ki sta ga stražila dva bandita. Obrisal si je prah s svojih ustnic ter zamrmral:

— To so moji prijatelji. Lahko govorite tukaj, gospod kapetan.

— Ali se boste vrnili v Mazapil? — je vprašal Everard.

— Ko bo moj posel z gospodom Gonzalesom končan, — se je glasil značilni odgovor.

— Potem mi dovolite predlagati, da spremite gospoda Gonzalesa, ki se želi vrniti takoj ter opravite svoj posel spotoma.

— Da, hitro se moram vrniti, — je potrdil trgovec. — Pojdite, gospod kapetan, govorila bova o svojem poslu na potu.

Slika nam kaže precejšnje število zabojev žlahtne kapljice, katero so zaplenili suhaški agentje v Blaine, Wash. Zaplenjeno žganje je vredno 160 000 dolarjev. Tihotapci so ga privedli iz Kanade ter ga hoteli razprodati v Združenih državah, toda detektivi so jim prekrižali načrte.

— Le počasi, prijatelj, — je rekel bandit ter se poredno nasmejal. — Vi pozabljate na svoj denar.

— Na svoj denar?

— Da, na denar, prijatelj moj — Bandit se je pri tem poželjivo ozrl na blagajno. — Gospod administrator, ali ste tako prijazni? — je nadaljeval proti Everardu ter pokazal na veliki gumb, pri čemur je napravil značilno kretnjo z roko, ki je pomenjala, naj odpre.

— Le knjige, — je odvrnil Everard na kratko.

— Govorimo odkrito, gospod Anglež. Prišli smo v Mazapil. Potrebovali so denarja. Šli smo v hišo tega moža, ki je bogat, da ga prosimo za denar za novo vlado, — majhno posojilo, za stvar svobode, enakosti in bratstva. Mi nismo roparji, gospod. Za vse, kar vzamemo, damo pobotnico. Dobro, stopili smo v njegovo hišo ter našli — prav ničesar. Ni ga bilo tam, da bi nas sprejel. Tudi denarja ni bilo. On in denar sta odšla skozi zadnja vrata. Sledili smo mu in tukaj smo, senjor. In denar?

V tišini, ki je nastala, smo se ozirali povsod naokrog, le na zajčjo kožo ne, ki je ležala pred nosom bandita. Raztogoten od našega hladnega sprejema, je potegnil bandit svojo pištolo ter pričel streljati v blagajno. Takoj ob prvem strelu sta prihitela dva zunaj stoječa bandita noter, da vidita, kaj je. Ko pa sta spoznala, da ni njih poveljnik v nevarnosti, razen pred svojimi lastnimi kroglami, sta povesila puške ter se umaknila, da vidita učinek streljanja. Brez dvoma sta pričakovala ob vsakem strelu, da se bodo vrata blagajne na široko odprla. Gotovo pa ni bil nihče med nami pripravljen na to, kar je dejanski sledilo.

Jaz in Everard sva se pritisnila k zidu takoj ob prvem strelu in celo pozorišče je bilo kmalu zavito v dim. Nato je pričel nekdo kašljati in čutil sem, kako se nekdo plazi mimo mene proti izhodu. Tedaj pa je zakričal Everard: Naj kdo odpre vrata, kajti drugače se bomo zadušili.

Dim se je razkadil in stopili smo bližje, da vidimo učinek strelov na blagajno. Naenkrat pa je kapetan, ki se je ozrl naokrog, divje zaklel, planil proti vratom ter zakričal:

— —Izginil je. Naš človek je **izginil.**

V zmešnjavi, ki je sledila, sva jaz in Everard skakala po nogah banditov in dragocene sekunde so bile izgubljene. Kapetan se je ustavil par korakov od vrat ter pošiljal brezuspešne kletvice za bežečim Gonzalesom in tremi konji, katere je pognal v beg. Eden izmed banditov je planil za živalmi. Drugi pa je vzel svojo puško, pomeril ter ustrelil.

Konj Gonzalesa je skočil v zrak planil še par korakov naprej ter nato padel na tla. V svoje veliko začudenje sem videl, kako je stari trgovec skočil na svoje noge, in peš nadaljeval svoj beg. Tekel je kot mlad človek, a takoj sem izpreviđel, da ne bo mogel ubežati banditu, ki ga je ravno pričel zasledovati z ujetim konjem. — Počil je strel. Gonzales je padel na tla ter tam obležal.

Vsi smo planili proti dotičnemu mestu in Everard je bil prvi tam. Kapetan, bandit, ki je oddal ta strel, in jaz smo dospeli par trenutkov pozneje. Gonzales je ležal kot mrtev par čevljev od starega vodnjaka in Everard se je sklanjal nad njim. Zasledujoči bandit je skočil s konja, ga izpustil ter se sklonil preko roba vodnjaka navzdol.

— Denar je tu spodaj, — je kričal. — Ko je padel, ga je vrgel, ta pes! Tu spodaj v vodnjaku je, skrit v zajčjo kožo.

Kapitan je pričel skakati, kazati svoje bele zobe ter se jeziti na Everarda:

— Precej čeden trik, gospod Anglež, — je kričal. — Spoznali boste, kdo da sem. Jaz sem poveljnik sto mož.

— Potem ukažite tema dvema morilcema, naj odneseta to truplo v hišo, — je odvrnil Everard — hladno.

— Bah, — je odvrnil bandit in pljunil zaničljivo na tla. — Pancho, vrv!

Človek, katerega je poklical s tem imenom, je pohitel proti konju ter se vrnil z dolgo vrvjo ali lasom. Ko pa je dobil povelje, naj si priveže vrv okoli pasu ter gre navzdol v vodnjak, je odločno odklonil. Njegov tovariš tudi ni kazal niti najmanjše želje, da bi ga spustili v to črno luknjo. Njih poveljnik je vrgel navzdol kamen. Čeprav prepričani, da je vodnjak popolnoma suh, niso hoteli njegovi ljudje navzdol pod nobenim pogojem. Preklinjajoč njih strahopetnost si je kapitan sam pritrdil vrv ukazal drugim, naj primejo za vrv ter pričel plezati navzdol.

Everard je stopil bližje, da vidi kako se bodo razvile stvari.

— Ne bo vam dobro doli, — je posvaril kapitana v moje veliko presenečenje, kajti jaz sam nisem bil niti malo vznemirjen radi varnosti tega lopova.

— Našel bom denar, — je rekel bandit, ko je pričel plezati navzdol. — Ali naj odidem ter pustim denar vam, gringom? Ne, ne. — Hitreje možje hitreje!

Lahka naloga je bila spuščati vrv navzdol, kajti vodnjak je bil tako ozek ter tako surovo izklesan, vsaj kolikor je bilo mogoče videti odzgoraj, da je bilo plezanje navzdol mogoče celo brez pomoči vrvi.

Navzdol v to smrdljivo luknjo je šel banditski načelnik, dokler ni izginila tudi njegova glava. — Kriki, ki jih je pošiljal navzgor v namenu, da se postavlja ali da dela samemu sebi pogum, so postajali slabši in slabši, dokler niso popolnom utihnili.

V mrtvaški tišini, ki je zavladala, se nista ostala dva lopova več ozirala na nas z zmagoslavnimi pogledi, kajti vso svojo pozornost sta posvetila vrvi ter čakala, kedaj bo dal glavar znamenje, da je dospel na dno vodnjaka.

Naenkrat je vrv popustila. — V naslednjem trenutku pa je prišel iz globine vodnjaka nečloveški krik, ki nam je zledenel kri v žilah ter paraliziral naše živce.

— Vlecite, — je zakričal Everard ter sam skočil k vrvi. — Vlecite, vlecite!

Mi smo prijeli za vrv ter vporabili svoje združene sile, ko smo pričeli vleči. Za menoj je stal — Pancho, ki se je napenjal na vse pretege ter vlekel. Čul sem, kako je stokal ter mi šepetal v uho:

— Za božjo voljo, gospod, kaj pa je vendar na drugi strani vrvi?

Nam vsem se je namreč zdelo, da se borimo z neko nepoznano pošastjo za poset vrvi in nesrečnega bitja, ki se je spustilo navzdol v temno globino.

Dejanski smo slišali le en krik, a ta je bil tako presunljiv, da je dolgo časa zvenel v mojih ušesih.

Strašno počasi, palec za palcem, smo vlekli vrv iz vodnjaka. Naenkrat in v veliko presenečenje nas vseh, pa je del teže odpadel kot da je ona nevidna stvar izpustila svoj oprijem, in nato je prišla vrv navzgor hitro, čevelj za čevljem.

Bandit je bil mrtev, ko smo ga potegnili ven. Celo njegovi surovi in zakrkneni tovariši so se stresli ko so se ozrli v njegovo lice, ki je bilo počrnelo ter kot izklesano iz kamna z izrazom skrajne groze.

— Zdrobljen do smrti, — je rekel Everard s tresočim se glasom, potem ko je pregledal mrtveca.

Ojunačena vsled tega koraka Everarda sta se tudi oba bandita sklonila nad truplo, — a v povsem drugačnem namenu.

— Ne bosta našla denarja tam! — je zakričal Everard, strašno ogorčen.

Na tihem preklinjajoč sta zapustila truplo ter se napotila proti mestu, kjer je ležal ubogi Gonzales. Jaz sem skoro popolnoma pozabil nanj.

— Primi za noge, Luis, — je rekel Pancho. — Vrgla ga bova za njegovim denarjem.

Komaj sta se ga dotaknila, je "mrtvi" mož zakričal ter sedel pokonci. Kljub temu pa bi peklenska dvojica brez dvoma izvršila svoj namen, če bi ne posredovali mi.

— Vrgel je denar v vodnjak, — je kričal Luis, — in sedaj ga bočemo poslati za njim, da ga najde.

— Zelo dobro, — je rekel Pancho, — in naš kapetan je mrtev.

— Dosti, — je zakričal Everard — Ali je denar spodaj v vodnjaku?

Vsi so se ozrli v trgovca, ki je prikimal z glavo ter zajecal:

— Gospodje, ko sem tekel ter bil obstreljen, — saj vidite luknjo skozi moj klobuk, sem padel in zajčja koža mi je padla iz rok.

— Prasec, vrgel si jo navzdol! — je zakričal Pancho.

— Denar je na varnem in naj je prišel navzdol tako ali tako, — je rekel Everard.

— Sveta Marija, res, dobro je zavarovan, — je pripomnil Luis, ki se je ozrl pri tem na mrtvega poveljnika ter se pokrižal. — Kakšna zverina neki živi spodaj?

— Sam Bog ve, — je odvrnil Everard. — Predlagam sedaj, da spravite svojega mrtvega poveljnika v Mazapil in da se vrnete semkaj primerno opremljeni, da preiščete vodnjak ter dobite denar.

— Nobena stvar ne živi tam spodaj, — se je smejal Pancho. — Le stene vodnjaka so popustile ter ubile našega kapetana. S pomočjo par mož in orodja bo lahka stvar dobiti denar nazaj. —

— Mi nimamo tukaj nikakih mož za to delo, je rekel Everard. — Vsi so zunaj ter zelo zaposleni.

(Dalje prihodnjič).

Francozje in Nemci.

Eno glavnih točk sedanje trenotne evropske politike tvori nerazčiščeno razmerje med Francozi in Nemci glede vprašanja vojne odškodnine. Moderni in človekoljubni Francozje so se postavili na stališče, da morajo vsi Nemci od starca do mlačiča, delati na francoski račun, to je, vse kar Nemčija producira na kmečkem in industrijskem polju, to je francoska last in to lahko pariški bankirji prodado, komur hočejo, tisti Nemci pa, ki vse to blago producirajo, pa naj crkajo od lakote. "Kulturni" Francozje hočejo torej danes, v moderni dobi, uveljaviti na celi črti princip staroveškega suženjstva samo s to razliko, da sužnjev ne odpeljejo v svoje delavnice, ampak da zahtevajo, naj delajo sužnji v svojih delavnicah.

Francozje zahtevajo od Nemcev na okroglo tristo milijard vojne odškodnine. To je astronomska številka, ki si jo navadni možgani niti predstavljati ne morejo in tudi učeni možgani ne. Za take traparije so sposobni edinole Francozi v svoji pijanosti od žganja, ki se mu pravi "victoire" — zmaga! Če bi Nemci mogli plačati to, kar zahtevajo Francozje od njih, bi dobil vsak Francoz okroglo — 7500 mark v zlatu, to se pravi z drugimi besedami: Nemci naj redijo 40 milijonov Francozov zastonj, gospodje Francozje se bodo pa valjali brez dela na svetu in žrli, kar bočo pridelali drugi! In to na vekomaj veke!

Ta francoska želja je razumljiva vsakemu, kdor pozna francosko željo za lenobo. Francoska buržvazija je prototip lenobe. On je gospod ki je ustvarjen, da leži, delajo naj pa drugi. Vrhunec tega lenega francoskega tipa je francoski židovski bankir, ki se šopiri v Parizu v krogu svojih pohotnih starih bab, kateri je ideal in vsa sreča dobro plačujoči bankir. In čifut plača, če ve zakaj.

Tako je francosko razpoloženje danes. Za časa vojske so tem ljudem obetali, da jim ne bo treba nikdar nič več delati, če premagajo Nemce — Nemci bodo plačevali. In na ta pop so se Francozje vsedli; danes pa zahtevajo svoj račun.

Tudi pri nas je bilo tako. Srbija je bila že od nekdaj francoska filijalka. Tudi Srbom so obetali da jim ne bo treba nikdar več nič delati, ako zmagajo. Zmaga je res padla na srbsko stran. Zato pravijo danes Srbi: Mi smo zmagali, plačajte nam obetane račune!

In mi jih plačujemo in jih bomo plačevali še dolgo. Tako dolgo, kakor Nemci Francozom.

Kadar bo pa zmagal evangelij dela nad evangelijem lenobe, — takrat bodo pa plačevali sedanji lenuhi onim, ki delajo. Ta čas pa ni več daleč!

"Naprej".

☞ ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. ☜

DA BI LE SPREGLEDALI!

Mi VSI črpamo iz PUMPE ŽIVLJENSKEGA PRIZADEVANJA.

IN TO S ŠIROKO ODPRTIMI OČMI!

Ali nekateri — rabijo VEDRA brez lukenj in jih NAPOLNJUJEJO.

Dočim DRUGI — LE PUMPAJO DO KONCA SVOJIH ŽIVIH DNI.

DA BI TI LJUDJE LE SPREGLEDALI!

Prvi — so VARČNI ljudje.

Drugi — so ZAPRAVLJIVCI.

PRVI — so oni, ki prestopajo prag HRANILNIC.

ONI so PAMETNI in spravljajo na VARNO svoje prihranke.

Pa čuvajo s ponosom svojo HRANILNO KNJIŽICO.

DRUGI pa — le .... mimo gredo!

Trosijo vse, kar zaslužijo — nikdar si ne prihranijo dolarja — so v večnih skrbeh za bodočnost.

ALI VI NE IZPREGLEDATE?

ŠE DANES! Pojdite k najbližji hranilnici in otvorite hranilno vlogo, pa zrite smehljaje bodočnosti v lice.

SAVINGS BANKS ASSOCIATON

OF THE STATE OF NEW YORK

56 West 45 Street **New York City**

Finska je mala, to da vzorna dežela.

Finska je značilno ter v naprednem smislu zapadna dežela ter ima v svojih mejah le malo nepismenih. — Glavno mesto Helsingfors je čisteje kot katerokoli ameriško mesto istega obsega.

Poroča **John H. Finley.**

Helsingfors, Finska, maja meseca. — Le majhna reka je, ki ločuje Rusijo od zapadne Evrope in sicer na kratko razdaljo severno od Petrograda.

V ostalem, prav do mrzlih vod na severu, teče meja naravnost skozi veliko jezero, ob potokih in rekah ter nato v vijugasti črti skozi gozdove, dokler ne dospe do Severnega morja na dolžinskem meridijanu, s katerim potuje eno miljo ali dve v družbi z napol rusko, napol finsko reko, ki nosi ime Siestarjoke ali Reka male sestrice, — štirinajst milj izven Petrograda.

Mejna črta, ki je zaznamovana na zemljevidu z rdečo barvo, je kaj mikavna pot za potnika in tudi za političnega proučevalca, ki bi imel priliko, če bi več dni zasledoval to mejo, opazovati dve različni vrsti družabnega reda, kateri ločuje ta meja. Seveda je v teh gozdovih je dosti ljudi, ki vedo le malo, kot pravi pesnik, "o govoricah mest, o činih ljudi in kronah vladarjev", kajti brez dvoma jih je tako na tej kot na on strani meje še dosti, ki še ne vedo, da ne počiva več krona na nemirni glavi carja.

Kot gotova vrsta živih bitij se tudi Rusija množi in razvija v političnem oziru potom cepljenja. Politično potomstvo Rusije pa se ni razvilo soglasno s prvotnim tipom. To velja glede baltiških držav in v še veliko večji meri o Finski, ki je bolj slična severo-zapadnem delu Amerike kot pa severozapadnem delu Rusije kot je bila Finska v političnem in zemljepisnem oziru do leta 1918. Na vsak način lahko rečem, da je Finska v večji meri kot kak del Amerike kot pa katerakoli druga država, ki sem jo videl v Evropi. Vsled tega je tudi po mojem mnenju kar najmanj slična Rusiji, po vsem, kar sem čul in izvedel onstran meje.

Ozka mejna reka Siestar je v gotovem smislu prav tako značilna v finski zgodovini kot je reka Tuonela v finski mitologiji ali — finskem bajeslovju. Obe reki ločujeta dva različna svetova. Analogijo bi se lahko zasledovalo še nadalje, če bi skušal človek prekoračiti Siestar brez dovoljenja iz Moskve. Siestar reka bi v tem slučaju postala Tuonela.

V Londonu sem čul igrati velik orkester, katerega je vodil eden največjih modernih skladateljev, Sibelius iz Finske. Orkester je igral njegovo lastno kompozicijo, v kateri je vedno ponavljajoči se refren pesen labuda, ki spremlja duše preko te bajne reke, slične reki Stiks v grški mitologiji. Nobenega tajnega melodičnega čolnarja pa ni bilo, ko sem se na večer približal mejni črti med Rusijo in Finsko. Mesto tega pa sem našel neko nerazumljivo znamenje na rdeči deski. Pozneje sem izvedel, da pomenja ta napis prepoved prekoračenja mejne črte. Ker pa se je meni specijelno prepovedalo iz Moskve uhod v Rusijo, bi tvegal svoj življenje, če bi se ne oziral na to svarilo.

Hodil sem o krasni obali finskega zaliva proti tej reki celo popoldne. Zjutraj sem obiskal taborišče, nahajajoče se dvajset milj proti severu, kjer je bilo interniranih 4000 boljševiških vstašev, ki so po svojem porazu pri Kronstadtu pribežali preko zamrznjenega zaliva na Finsko. Tukaj in na drugih mestih ob obali so nastanili te begunce v finskih barakah in stražili so jih finski vojaki. Prehranjal pa jih je ameriški Rdeči križ s spretnostjo in natančnostjo, ki daje tej organizaciji največji kredit. Kljub globokemu snegu se je postavilo pekarne in kopališča skoro preko noči. Razkuževalne priprave se je spravilo na lice mesta in vsa nevarnost razširjanja nalezljivih bolezni je bila s tem odstranjena.

Ko sem stopil v to taborišče, sem videl, kako so nekateri ljudje pripravljali svojo večerjo. Drugi so lovili ribe ali pa se pečali z drugimi deli okoli taborišča. Po večini pa se je te ljudi prepustilo njih mislim, kajti ni bilo mogoče najti dela za vse. Kot sem izvedel, so bili vsi ti ljudje boljeviki, a posebnega ekstremnega tipa, ki niso bili zadovoljni z obstoječim komunističnim režimom iz tega ali onega razloga. Neki odvetnik je bil videti najbolj živahen in iznajdljiv človek v taborišču. Njih vstaški tovariši, ki jim niso sledili na to obal, so bili deležni manj srečne usode na nasprotni obali. Nekdo, ki se je vrnil preko ledu nazaj v Kronstadt, je prišel nazaj s poročilom da je bil vsak drug mož ustreljen in da je zapadla isti usodi tudi — vsaka četrta ženska. Kakšna bo končna usoda teh beguncev, ni mogoče reči za enkrat. Vrniti se v Rusijo v sedanjem času bi pomenjalo smrt za vse in tudi na Finskem se jih ne more izpustiti.

Opoldanski obed, katerega sem stavljene uničevanju delovanju evidel pripravljati, je bil zadnji, ka lementov. Lastniki ali nekdanji po terega se je napravilo pod nadzorstvom ameriškega Rdečega križa. letni prebivalci, ki žive v Rusiji, ne morejo ven.

Oddelek na Finskem se je umaknil na temelju splošne odredbe, da je treba delovanje Rdečega križa omejiti na otroke. Finska vlada pa je prejšnji večer sklenila prevzeti delo ameriškega Rdečega križa ter dobila vsled tega zaloge živil, ki bodo zadostovale za več mesecev. Kljub temu pa ne bo mogoče stadno obdržati teh tujcev ter jih prehranjevati na javne stroške.

Trdnjavo Kronstadt je videti kot silhueto na horizontu in vstaši, katere se je v gotovih krogih imenovalo "ultra - revolucionarje", si brez dvoma pripovedujejo svoje doživljaje ter razpravljajo o sredstvih, kako bi mogli tega ali onega dne vendar uspeti. Dim, ki se pogosto dvigne na obzorju in ki skrije od časa do časa trdnjavo, prihaja baje od bojnih ladij, ki patrulirajo, a ko sem šel v iztočni smeri ob obali, sem lahko razločno videl visoke tovarniške dimnike, iz katerih se je dvigal gost dim. Istega večera pa se je vračal v istem vlaku kot jaz v Helsingfors neki finski državni minister s poročilom, da je bila produkcija gotovih ruskih industrij, ki je bila že preje skrčena na eno petino normalne produkcije, vsled pomanjkaja kuriva zopet skrčena za nadaljnih 13 odstotkov.

Cesta ob obali na finski strani vodi preko večine dvajsetih milj skozi smrekove gozdove, v katerih je na ducate, na stotine mnogih vil, v katerih so v prejšnjih časih stanovali poleti bogati petrograjski meščani. V nekaterih teh vil stanujejo še sedaj njih lastniki v izgnanstvu, ker to je vse, kar jim je še ostalo od njih imetja pred vojno. Večinoma pa so te vile v najemu ali pa prazne. Izpo-

Na sliki vidite newyorškega škofa episkopalne cerkve Mannixa (s knjigo v roki). Predno je bil imenovan škofom, je bil rektor Trinity cerkve, ki je najbogatejša na svetu.

tih kmečkih noš ter izdelkov domače industrije iz starih časov. —

Prvi predsednik finske republike stanuje v vojvodski palači z dostojanstvom, a brez vsakega šopirjenja ali zunanjega bleska. Ko sem mu rekel, da je on George Washington Finske, je ponižno odgovoril, da mora biti nekdo prvi predsednik. Izvoljen je bil od parlamenta, a ko bo njegova službena doba potekla, se bodo vršile splošne ljudske volitve in predsednik ne more biti dvakrat izvoljen.

Kljub dejstvu, da obstoja osemnajst izmed dvesto članov parlamenta iz ensk in kljub nadaljnemu dejstvu, da je predsednik parlamenta bogat socijalist, ima ta parlament vendar veliko sličnost z ameriškim zakonodajnim zastopstvom. Člani čitajo častnike ali se pečajo s svojimi privatnimi zadevami z vso običajno brezbrižnostjo kongresnika Združenih držav ali državnega zakonodajalca.

Najbolj presenetljivo za tujca, ki še vedno združujeInce z Laponci, je dejstvo, da je Finska odločno in v naprednem smislu zapadna država, čeprav je bila eno stoletje ali več del Rusije ter ločena od sleduje le od namišljene meje. Finski je lastno podnebje, na katero vpliva zapadno vodovje in njene granitne skale, njene gore, njeni griči in njena jezera pred tavljajo oster kontrast napram ravni Rusiji in to ustvarja tudi razliko med Rusijo in Finsko, ki imenuje samo sebe "odločno pred stražo zapadne civilizacije". — Vsled tega je tudi nekoliko ponižujoče, da niso bile Združene države prve, ki bi priznale njeno neodvisnost.

Kljub temu pa Finska konvaj pričakuje, da uveljavi zopet svoje staro ekonomsko prijateljstvo z Rusijo, ki je za enkrat prekinjeno. Most preko Siestar reke je v dobesednem in prenešenem smislu podrt. Vsled tega Finska tudi trpi. Pred vojno je namreč dobivala skoro vse svoje žito iz Rusije, dočim jezakladala slednjo z lesom in papirjem. Finska skuša vsled tega najti druge trge, a le z največjo težkočo in sicer radi razdrapanosti valute.

Kljub temu pa ima Finska krvni pritisk mladosti, kot bi rekel zdravnik. Na Finskem ni nobenega premoga, a dežela imá sijajen cirkulacijski sistem rek in jezer in na razpolago je nekako tri milijone konjskih sil vode, torej približno eno konjsko silo na osebo. Pričakovati je, da bodo v kratkem vse železnice elektrizirane in da jih bo gonila vodna sila

Finska je bila zmerna celo pred no je bila sprejeta prohibicija. — Minister za zunanje zadeve mi je povedal, da je znašala poraba opojnih pijač pred vojno le po en liter vsako leto na posamezno osebo. Devetdeset odstotkov zemlje je pokritih z drevjm in država je lastnica pretežnega dela gozdov.

Ljudje so večinoma visoki, — močni in zdravi, kot da so ravnokar prišli iz svojih gozdov visokih in vitkih smrek. Njih sistem vzgoje je tak, da je najti na Finskem manjši odstotek nepismenosti, kot v katerikoli drugi deželi sveta z edino možno izjemo Danske. Vzgoja otrok in mladih ljudi vključuje telesno, muzikalično in strokovno vežbanje.

Vlada podpira resno gledališča in opere, cenzurira kino - slike ter prepoveduje kabarete. Daje posebne diplome za dobre uspehe v godbi, umetnosti, stavbinstvu, literaturi in drugih stvareh. — Vzdržuje vseučilišče, ki ima tri tisoč dijakov ter namerava sedaj ustanoviti še nadaljno vseučilišče Finska je podjetna kot kaka država na ameriškem srednjem zapadu. Ko pride človek na glavno postajo v Helsingforsu, bi skoro domneval, da je prišel v Minneapolis, St. Paul ali Kansas City. — Razlika ostoja le v tem, da je Helsingfors čistejši kot katerokoli ameriško mesto takega obsega, kar sem jih videl.

Obstoja avtentična kronika, da so Rusi pred tisoč leti poslali proti zapadu poslanstvo, da prosijo za pomoč, kajti kljub vsemu bogastvu in talentu niso mogli ustanoviti redne vlade. Poslanstvo je dospelo do zapadne obali Botniškega zaliva in predložilo svojo prošnjo, ki je imela naslednjo vsebino: — Mi imamo zemljo, imamo bogastvo, a nimamo nobenega reda. Pridite in dajte nam red. — Tako so Rusijo organizirali trije veliki glavarji zapada: — Rurik, Sineus in Troor.

Rusija je danes bogata na naravnih virih preko vsake cenitve. Ruski narod se nahaja v posesti ženijev, ki bi lahko pomenjali — blagoslov za ves svet. Kot pred tisoč leti pa manjka Rusiji tudi danes reda. Komunistični stroj, ki ga je postavila Rusija se je pokomil. Deležna bi morala biti pomoči zapada, kojega vodovje je vplivalo na Finsko tako glede podnebja kot glede političnega ustroja. Rusija bo postala velika in smradljiva mlakuža, če ne bodo reke, ki obkrožajo svet, tekle vanjo in iz nje.

Kunšten mladenič.

— Jožef, — je rekel gospodar svojemu mlademu uslužbencu, ki je stopil v njegovo službo z najboljšimi referencami na svetu. — Knjigovodja mi je povedal, da si izgubil ključ od blagajne in da ne more on vsled tega do svojih knjig.

— Da, gospod. Enega sem izgubil. Kot veste, mi je dal dva.

— Da, dal sem napraviti dva za slučaj, da bi se en izgubil. In kje je drugi?

— O, gospod, jaz sem dobro skrbel za to, da bi ne izgubili drugega.

— In kje ga imaš?

— Gospod, spravil sem ga nekam, kjer ni v nobeni nevarnosti, da bi se izgubil, — v blagajno.

Trockij in Budjenij na granici.

Trockij je obenem z Budjenijem odpotoval na afganistansko granico. Svrha njunega potovanja je tajna. — To se pravi: Angleži bodo vznak padli, ko jih dohiti ta novica. Iz Afganistana je še par korakov do — Indije.

KDOR HOČE KUPITI FARMO,
naj se vedno dobro prepriča, če bo imel dovoljne dohodke. Za početek potrebuje najmanj $1500. Pišite po cenik. — Geo. Shaltz, 415 Euclid Ave., Akron, Ohio.

OGLASITA NAJ SE
MIRKO VIDMAR, ki ima pri nas pismo od Luja Kramarića iz Zagreba, HUBERT MALEJ, za kojega je pri nas pismo iz Bohinjske Bistrice.
Uprava Glas Naroda,
82 Cortlandt St., New York City.
(24-25—5)

Arabela.

Roman. Spisala Pavlina Pajkova.

(Nadaljevanje.)

IX.

"Potem ti, da je tako, kakor sem ti pravila", govori Karpelesovka vidno razjarjena zvečer onega dne, ko je bil profesor Walter Waldek odpotoval, proti svojemu možu, ko sta se po večerji sama pogovarjala o dnevnih dogodbah. "David je prav dobro videl, kako se je v jutro Arabela pri odprtem oknu do solz ginjena poslavljala od njega. Profesor pa, ta nesramnež, se ji je klanjal venomer. Tako, vidiš, se obnaša ta tiha voda. Sramoto in škodo nam bo še delala v hiši. Da, da, prav taka bo, kakor je bila njena mati; saj jabolko ne pade daleč od debla", beseduje židinja kakor besna in se venomer guga na stolu.

"Ba! niti deseti del tega ni resnica", odvrne Karpeles malomarno in zehne zaporedoma, da mu že stopajo solze v zaspane oči. — "Meni je dovolj, da ti je David to povedal, in jaz postanem neveren. Saj se David baš ob petih zjutraj ziblje v najboljšem spanju."

"Pa danes se ni, ravno danes ne", zagotavlja mu žena. "Sama božja previdnost je tako naključila, da je bil danes že ob petih po konci."

"Povej tedaj bolj natanko, starka", meni žid dobre volje, "kako in odkod je David zapazil ta dramatični prizor?"

"Ne smem povedati, kako, Izidor; a resnica je vendar, gola, sveta resnica!"

"Potem pa že ne verjamem niti ene besedice o vsem tem", odvrne mož z nasmehom. "Da je David nepoboljšljiv lažnjivec, tega ne moreš tajiti, Rebeka; Arabela pa je značajna, o tem sem prepričan; poleg tega pa ima preveč ženske dostojnosti v sebi, da bi se tako smešno obnašala proti človeku, ki ne bo in ne more nikdar postati njen soprog. Pa še ta profesor, ta knjigožerec, ta sovražnik žensk! Ha, ha! Rebeka moja, da moreš res kaj takega le misliti!" In tu se zagrohoče zamolklo.

"Da, sovražnik žensk!" zasmeje se Karpelesovka porogljivo. "Ali ne veš, da so ravno oni moški, ki pravijo, da sovražijo ženske, da so ravno ti navadno prvi, ki se vlovijo v ženske mreže? Pa da boš vendar verjel, Izidor, da se David takrat res ni zlagal, hočem ti vendar natanko razložiti, kako je on zavohal ta škandal. Samo pokregati ga ne smeš potem, Izidor! David je danes ob pol petih vstal", pripoveduje židinja, da bi one lepe hruške zase pobral, katere si bil ti včeraj vrtnarju ukazal nabrati. Kaj hočeš?" nadaljuje z dobrikovalnim glasom; on je pač še otrok; ne smeš mu v greh šteti take malenkosti! In pri tej priliki je tedaj tudi natanko videl, kar sem ti ravnokar povedala. On pravi, da lahko priseže, da mi je povedal resnico."

"Ravno njegovi prisegi najmanj zaupam", meni žid resno. "Ali že greš spat, Rebeka?" popraša jo potem in globoko zehne.

"Ne", odgovori ona zamišljeno. "Še nocoj moram govoriti z Arabelo in prepričati se, ali in koliko je resnice v tem. Stvar me jako vznemirja."

"Kakor misliš", opomni žid z zaspanim glasom. "Samo glej, da se ž njo bolj kot mogoče mimo obnašaš. Bodi zvijačna in ne povej ji kar naravnost svojega mnenja. Ukroti vendar svojo naglost in jezo proti nji; kajti predobro veš, da se siloma pri nji čisto nič ne opravi."

Kmalu potem je Karpelesovka stopila v spalnico svoje rejenke. Toda ta je bila prazna. Kod hodi Arabela ob tej uri? misli si vznemirjena; deseta ura je že odbila! Ravno hoče poprašati Arabelino služkinjo, kje bi bila gospodična, ko pride Arabela z velikim ključem in majhnim zavitkom starih oblek v roki.

Začudena gleda Karpelesovka zdaj na Arabelo, zdaj na ključ in zavitek, katerega je deklica, zapazivši teto, vrgla v zadregi na stol, ključ pa ravno hotela vtakniti v žep.

"Glej jo no!" začne potem židinja s pomenljivim nasmehom; "odkod pa prideš, Arabela, s tako romarsko cutico in s tem velikanskim ključem? — Pa prehladila si se tudi pri svojem pomočnem sprehodu. Vsa si bleda v licu. Seve, ni drugače mogoče, kar tako okoli hoditi, razoglava in brez ničesar na ramah; noč pa je danes tako hladna in mokrotna!"

"Motite se, teta; meni je čisto dobro", odgovori Arabela mirno, in ona neprijetna osupnenost, katera jo je bila sprva obšla, zapusti jo polagoma. "V zavitku pa imam staro obleko neke revne, bolne ženske. Hočem jo popraviti."

"Aha! tedaj milosrčna sestra si tudi postala, Arabela?" opazuje Karpelesovka nekako porogljivo. Po kom pa si podedovala to lastnost? V rodbini Karpelesovi ni ta doma. — No, no! pa saj je to lepo in prav; samo dovoli, da te opozorim, da je nehvaležnost in zvijačnost na svetu brez konca in kraja, in torej je rrevidno, vselej tudi prav pomisliti, komu kaj dobrega storimo. Prigodi se včasih, da meni človek revežu pomagati, pri tem pa podpira lenobo. Pravzaprav bi bila lahko tudi mene za svet poprašala. Vedno sem ti nadomestovala mater in marsikaj sem ti z modrimi nasveti stala na strani."

"Jaz mislim, da je čisto nepotrebno, vprašati koga za svet, ako se hoče dobro delo storiti", odvrne Arabela. "Kako pa si naj tolmačim ta vaš pozni pohod, teta?" pristavi ona hitro potem in zna se ji, da ji ni ljubo dalje govoriti o tem.

"Ravno sem zvedela", začne Karpelesovka in pogleda Arabeli ostro v obraz, "da si danes za rana slonela ob oknu in se bridko jokala. Hotela sem torej zvedeti, ali se ti je ponoči kaj neprijetnega pripetilo, in kako to, da nisi ničesar nam povedala o tem? Saj veš, kako se skrbimo vsi zate."

"Jaz da bi se bila na oknu slonó jokala, pravite?" začudi se Arabela srdito in rahli mraz jo pretrese. "Kje ste zvedeli to laž?"

"Bog hotel, da je laž!" odgovodi Karpelesovka s poudarkom, vedno ostreje opazujoč Arabelo. "Ali bilo je tako, kakor sem ti pravila. Na tvojem oknu se je nekdo bridko jokal; in kdo bi bil to drug, ako ne ti?"

"Mogoče", odvrne Arabela mrzlo in migne malomarno z ramami; "ali jaz nisem bila. Tudi veste prav dobro, teta, da jok ni moja slabost. Jaz solz že davno več ne poznam", končuje ona slovesno.

"Ravno zato sem se tem bolj začudila in prestrašila, začuvši to", meni Karpelesovka z manj sumljivim obrazom. "Sklepala sem, da te je morda ganilo žalovanje stare Waldekovke, katera je ravno ob istem času tugovala po sinu, ki je takrat odhajal."

"Jaz spoštujem Waldekovo rodbino, ker je tega vredna", odgovori Arabela nekoliko zmedena, a s precej mirnim glasom. "Vendar pa moje znanje ž njimi ni tako iskreno, da bi se solzila, ako vidim, da mati žaluje po sinu, kadar ta odpotuje. Vsaj si mislim, da materino oko ne more ostati suho, če zre za svojim odhajajočim otrokom. Taka bolest pa ne more vzbujati občnega sočustva, ker je preveč zasebna."

"Dobro, dobro! Veseli me, da je tako", dé Karpelesovka dvomljivo. "Ali pa je tebi res vse eno, ali profesor odpotuje ali ne?" popraša jo potem nenadoma, in njene oči dajejo od sebe maščevalen odsev. "Rada bi se ž njim pogovarjala", nadaljuje brezmilostno, zapazivši, da Arabela obledi; "kdo te bo tudi odslej naprej kratkočasil in dvoril ti?"

Arabela molči. Čutila je, da je nekaj resnice v tetinih obrekovalnih besedah. Žal ji je bilo res po profesorju, toda ne iz onih vzrokov, katere ji je teta hudobno naštevala. Občutila je neko praznoto po njegovem odhodu, a sama ni vedela zakaj. Resnica, ki jo komu naravnost povemo, dela pa viden utis na človeka. A pri vsej tej resnici si vendar ni Arabela imela kaj očitati glede svojega obnašanja in občevanja ž njim. Profesor ji je bil takrat na vrtu naznanil, da bo v jutro zarana odpotoval, in hotel se je prijateljski od nje posloviti. A ona ga je le površno in hladno pozdravila. Ravno ta neprijaznost njena proti njemu celó pri slovesu pa jo je potem pekla skozi celo noč. V jutro se je jako rano vzbudila in sama ne vedoč zakaj, hrepenela je profesorja še enkrat videti ter mu želeti srečen pot. Prežala je v ta namen nanj za zaprtim oknom, a prestrašena se tudi takoj umaknila, ko ga je za preprogami nenadoma zagledala, zročega na njeno okno. Njegovega pozdrava pa ni ne videla niti čula; zato jo je zdaj neprijetno presunilo, kar ji je teta očitala. Čista vest jo je torej kmalu ohrabrila. Njeno lice je zadobilo prejšnjo barvo, njena zunanjost prejšnjo mirnost, tako da vidno razžaljena odgovori:

"Takim nesramnim obrekovanjem ne dajem odgovora. Povem vam pa, teta", dostavi ponosno, "da prav dobro vem, do katere meje sme devojka, ki je obljubljena nevesta, občevati s tujem mladeničem. Svoje dolžnosti pa poznam in proti tem se ne bom nikdar pregrešila, četudi do svojega ženina ne čutim niti najmanjšega nagnenja."

"Nehvaležnica!" odvrne teta. "In Samuel te tako zvesto ljubi! In na njegovi strani te čaka tako srečno življenje!"

"Živeti brez duše, to ni življenje, tem manj pa sreča!" bil je Arabelin odgovor.

"Seveda na strani tega čudnega profesorja bilo bi ti bolje živeti, to vem", odvrne jezno Karpelesovka, katero je neizmerno dražila Arabelina hladnokrvnost. "Ali vedi", nadaljuje z zmagovalnim naglasom, "da kakor jaz Samuela poznam, tako tudi vem, da bi on prej vse storil, nego dovolil, da bi postala ti profesorjeva. In poleg tega, ali si pomislila kdaj, Arabela, kakšno brezdno leži med vama zavoljo različne vere?!"

Arabela ni bila več bleda, temveč je postajala rumenega, upadlega lica; z roko pa se je podpirala ob mizo, kakor da bi jo obhajala omotica.

Kar ji je teta govorila, to se ji je zdelo strahovito, nezaslišano.

"Teta!" vzklikne potem Arabela razburjena. "Kateri nesramni obrekovalec vas je tako zmotil, da ne veste več, kako bi me bolj žalili? Moja vera", nadaljuje nekako slovesno, "je meni draga in sveta; če že zavoljo drugega ne, vsaj zavoljo tega, ker je ona gotovo tudi moje pokojne matere. Prej bi pa hotela izgubiti življenje, nego zatajiti svojo vero! Ali niste s tem zadovoljni?" popraša po kratkem premolku s povzdignjenim glasom, z valujočimi prsmi in z bolestnim izrazom okoli usten, kakor da bi si bila s to izjavo podpisala svojo moralno smrt.

"Zato pa se bo profesor tebi na ljubo odpovedal svoji veri", zagotavlja Karpelesovka z nekim prepričanjem. "In ti vendar pri vsem tem ne boš nikdar njegova soproga. Dobro si zapomni, Arabela, moje današnje prerokovanje; nikdar!"

Arabela se je obrnila od tete, ko je ona to govorila. Neki gnus se ji je pokazal na licu, ko je poslušala njeno besedovanje. Ko pa Karpelesovka utihne, reče Arabela vidno utrujena:

"Jutri nadaljujte, teta, ako vam še kaj srce teži. Danes sem že pretrudna; rada bi že šla počivat."

Karpelesovka se Arabeli približa, primakne svoje odurno lice k Arabelinemu in reče hudobno:

"Na moje zadnje besede si mi pa še dolžna odgovora. Aha! ne upaš si pogledati meni naravnost v oči; tvoja vest ni torej čista", nadaljuje triumfovalno, ko odmakne Arabela svoj obraz od njenega ter gleda v stran.

"Kakoršen je človek, takšna je njegova sodba!" odgovori Arabela hitro z neko dostojnostjo, a brani se pogledati jo. "Na mnenje, ki ste ga izrekli glede moje osebe, odgovorila sem vam vestno. Na mnenja, ki ne zadevajo mene, pa nimate pravice zahtevati od mene odgovora."

"Bo ga pa gospod profesor sam moral dati, in sicer Samuelu samemu. Te dni mu hočem pisati, naj se čim preje povrne domu."

To rekši, odide Karpelesovka iz sobe in zaloputne duri za seboj.

(Dalje prihodnjič.)

Kje se nahaja GAŠPER PETERNEL? Doma je iz vasi Koprivnik pri Žireh. Pred 7. leti se je nahajal v Westmoreland County, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi poroča, ali naj se pa sam oglasi, ker mu imam poročati nekaj važnega iz starega kraja. — Frank Lazar, Box 351, Thomas, W. Va.
(25-26—5)

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA 5. JULIJA 1908 — INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PREKO, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4822 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIČ, 4485, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 817 East C. St.
MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

PORotNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOCHEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZLRUŽEVALNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOITZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 259, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Vse denarne nakazmice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepirne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Naznanilo.

IMENIK KRAJEVNIH URADNIKOV ZAPADNE SLOV. ZVEZE ZA LETO 1921.

Društvo S. Martina, štev. 1.
Predsednik: Adolf Anžiček; tajnik: John Staresinic, 4576 Logan St.; blagajnik: John Cesar. Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu v Domu slov. društev. — Vsi v Denver, Colo.

Društvo štev. 3.
Predsednik: John Merhar; tajni: Joseph Pritekel, 1240 Pine St. blagajnik: John Trontelj. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu. Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo Zapadni Junaki, št. 4.
Predsednik: John Vidic; tajnik Peter Blatnik, Box 286; blagajnik: Joseph Pereich. Seje se vrše vsakega desetega v mesecu. Vsi v Midvale, Utah.

Društvo Planinski bratje, št. 5.
Predsednik: Frank Mohar; tajnik: Frank Klun, 513 W. 2nd St.; blagajnik: John Stibernik. Seje se vrše vsakega 10. v mesecu v lastni dvorani. Vsi v Leadville, Colo.

Društvo Zvon, št. 6.
Predsednik: Jos. Kapsh: tajnik: Mihael Kapsh, 508 N. Spruce St.; blagajnik: Frank Klun. Seje se vrše 12. v mesecu v Domu društva Zvon Z. S. Z., in Triglav S. N. P. J. Vsi v Colorado Springs Colo.

Društvo Sv. Rožnega venca, št. 7.
Predsednica: Mary Lesar; tajnica Mary Prijatelj, 4570 Logan St.; blagajnica Mary Staresinich. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Domu slovenskih društev. Vse v Denver, Colo.

Društvo Biser, št. 8.
Predsednik: Peter Medosh; — tajnik: Joe Bohorich, R. F. D. Box 3,; blagajnik: Joe Bohorich. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu. Vsi v Pittsburg, Kans.

Društvo Napredni Slovenci, številka 9.
Predsednik: Anton Strines; tajnik: Joseph Skrabec, 412 West New York Ave.,; blagajnik: John Legan. Vsi v Canan City, Colo.

Društvo Slovenski bratje, številka 10, Victor, Colo.
Tajnik: Frank Oražem, Box 622.

Društvo Sv. Janez Nepomuk, št. 11.
Predsednik: Frank Bek; tajnik Joe Blatnik, Box 70,; blagajnik John Maršek. Seje se vrše vsak drugi pondeljek v mesecu. Vsi v Rockvale, Colo.

Društvo Zgodnja danica, št.12.
Predsednik: Ludvig Mihelich; tajnik: Avgust Topolovec, Box 16,; blagajnik: Anton Sever. Seje se vrše vsakega 15. v mesecu. Vsi v Clear Creeck, Utah.

Društvo Junaki, št. 13.
Predsednik: Frank Trlep; tajnik: Anton Lesjak, Box 118,; blagajnik: John Lesjak. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu. Vsi v Frontenac, Kans.

Društvo Sloga Slovencev, številka 14.
Predsednik: Marko Petrich, — tajnik: Joseph Kopavnik, Box 1601,; blagajnik: Marko Petrich. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu. Vsi v Standartville, Utah.

Društvo Triglav, št. 15.
Predsednik: Peter Predovich; tajnik: Frank Pance, R. R. 1. Box 43; blagajnik: Nick Balich. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu. Vsi v Bingham, Utah.

Društvo Zapadna zvezda, št. 16.
Predsednik: Joseph M. Steblaj tajnik: Anthony Jeršin, 111 W. 3 Street; blagajnik: Louis Lovšin. Seje se vrše vsakega 10. v mesecu. Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo Hrabri Slovani, št. 17.
Predsednik: Marko Sikich; tajnik: Anton Šuklje, Box 58; blagajnik: Thomas Sarmo. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu. Vsi v Frederick, Colo.

Društvo Sv. Alojzija, št. 19.
Predsednik: John Janezich; — tajnik: Anton Mencin, 601 E. 49. Ave.; blagajnik: Frank Okoren. Vsi v Denver, Colo.

Društvo Planinke, št. 20.
Predsednica: Ana Stalcar; — tajnica: Agnes Keržan, 803 Elm St.; blagajnica: Ana Težak. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu. Vse v Leadville, Colo.

Društvo Grintovec, št. 21.
Predsednik: John Zaitz; tajnik: Frrank Sterbenk, Box 707; blagajnik: Frank Zaverl. Seje es vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu. Vsi v Ely, Minn.

Društvo Sv. Mihaela, št. 22.
Predsednik: John Rebol; tajnik: Frank Ambrose, Box 75; blagajnik: Gregor Zalec. Vsi v Tooele, Utah.

Društvo Cleveland, št. 23.
Predsednik: Jakob Lužnar; — tajnik: Joseph Ponikvar, 1011 E. 64th St.; blagajnik: Louis Mežnar. Vsi v Cleveland, Ohio.

Društvo Marija Pomagaj, št. 24
Predsednica: Ana Fear; tajnik: J. W. Prince, 705 W. 2nd St.; blagajnica: Frances Sajn. Vsi v Salida, Colo.

Društvo Wilburton, št. 25.
Predsednik: John Gregorina; tajnik: Joe Alich, Box 617; blagajnik: Anton Volcich. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu. Vsi v Wilburton, Oklahoma.

Društvo Venček vijolic, št. 26.
Predsednik: Joe Vidmar; tajnik: Anton Oblak, Box 173; blagajnik: Silvester Turk. Vsi v Cairnbrook, Pa.

TUDI MAROČANI NISO ZADOVOLJNI S FRANCOZI.

Madrid, Španska, 24. maja. — Tukajšnje lokalno časopisje je objavilo danes brzojavko iz Ceute, Maroko, da pripravlja maroški emir Abdul Malik s 5000 infenteristi ter 400 kavaleristi splošen napad na francoske kolone pri Follagino.

V zadnjih spopadih med Francozi in Maročani je padlo štiristo domačinov, kljub temu pa ni to dejstvo oplašilo nastalega gibanja.

Priporočila in nasveti.

Za prihodnjo šesto redno konvencijo Zapadne Slovanske Zveze, ki se bo vršila letos v Pueblo meseca avgusta, sva bila spodaj podpisana izvoljena od društva Napredni Slovenec štev. 9 v Canon City, Colo., za pregled sedanjih pravil. Najina naloga je, da natančno pregledava in razmotrivava, ako je kaj pomanjkljivega oz. nejasnega, ali bi bilo še kaj za dodati sedanjim pravilom, kar bi bilo v korist vsem krajevnim društvom, ki so pod okriljem naše dične Zveze. Prišla sva do zaključka, da prideva tudi midva s par nasveti in priporočili na dan.

Pravila, ki so sedaj v veljavi, nikakor niso dosti jasna za vse člane, in sicer precej na prvi strani Člen III., ki se glasi: Namen te Zveze je, kar največ mogoče zediniti celi slovanski narod v Zdrujenih državah, itd. Ali Člen VI. pa zopet povsem drugače pravi (§6 a): Članom krajevnih društev obenem Zveze lahko postane vsaka značajna možka ali ženska oseba bele polti, itd. Torej se drzneva vprašati, kako se ta dva gori omenjena člena zlagata? Najin nasvet bi bil, naj se člen VI. (26 a) črta iz naših pravil, ker bele polti je še veliko drugih narodov, ne samo slovanski. Potemtakem imajo pravico biti člani vsi, izvzemši črncev, Japoncev, Kitajcev itd., kar ni nikakor pravilno. Člen III. nam kaže, da imajo le Slovani pravico za dostop v društvo, kar naj bi bilo pravilno.

Nadalje člen VI. (25 a) pravi: Krajevna društva ZSZ. se smejo vstanovljati v vseh krajih in teritorijih v Združenih državah. Ali ne piše pa nič, koliko članov se zahteva za vstanovitev. Torej bi dala nasvet, naj se določi število, recimo 6 dobrih članov za vstanovitev društva.

Člen VIII. in sicer pod imenom "poškodbe" od a do b naj vsaki pazno prečita, ali zadostuje svota v poškodbah. Po najinem mnenju ne. Zato bi priporočala, naj se tudi v tej stvari kaj ukrene na prihodnji konvenciji. Kakor je nama znano, vsaka slovanska Jednota deli višjo svoto za poškodbe. Zakaj torej je izjema pri naši Zvezi?

Nadalje zopet v členu VIII pod črko d glede pogrebnih stroškov stoji zapisano, da nikakor ne smejo znašati preko 150 dolarjev. Ali je to pravilno? Po najinem mnenju zopet ne. Slučaj, ki se je pripetil našemu društvu, naj služi v dokaz. Pred par meseci je umrl član društva. Jaz in predsednik ter brat zamrlega smo bili določeni od dotičnega društva, da preskrbimo vse potrebno glede pogreba, kar smo tudi storili. Seveda smo morali biti zadovoljni z vsako ceno, ki nam jo je predlagal tukajšnji pogrebnik. In zakaj? Mesto Canon City ni veliko, torej je samo eden pogrebnik, ki vrši v njem svojo službo, torej smo prisiljeni plačati, kar zahteva. Vzemimo velika mesta, kjer so naša krajevna društva vstanovljena. Pogrebnikov je tam več. V takem slučaju gredo društva od enega do drugega, to je, pogovorijo se s tistim, kateri bo najbolj poceni izvršil ta posel. Mi pa smo plačali za krsto pokojnemu 125 dolarjev, katera je bila najslabše vrste. Kaj torej naj napravimo z ostalimi 25 dolarji? Za obleko pokojnemu, za delo pogrebniku in sprevod na pokopališče ter duhovnika, ako želi biti po cerkvenem obredu pokopan, naj za vse to ostala svota zadostuje? Misliva, da bo vsak rekel, da ne. Torej sva mnenja, naj se tudi v tej stvari kaj ukrene na prihodnji konveneiji, ako je mogoče tako-le: Naj bi se dalo vsakemu krajevnemu društvo pravico, da poravna pogrebne stroške, brez czira, koliko stanejo. Ostala smrtnina naj se plača postavnemu dedič(nji). Vsako društvo pa naj bi bilo pod Zvezino kontrolo, da ne bo v tem slučaju trošilo po nepotrebnem denarja.

Glede mladinskega oddelka sva tudi videla, da je rešena stvar. Posloval bo, kakor nam sporoča gl. tajnik, akoravno še nimamo pravih pojasnil glede tega. Glavna stvar je, da nam je dovoljeno poslovanje, ker v tej stvari nam je zagotovljen napredek Zveze. — Prav posebno bi nam veliko koristil mladinski oddelek, ako bi se zavzeli vsi naši cenjeni člani(ce), da bi svoje otroke učili najprvo našo milo slovensko govorico. Ako bodo otroci vešči slovenskega jezika, smo gotovi, da bomo v tem oziru prav lepo napredovali.

H koncu najinih nasvetov apelirava na vse člane(ice) Zapadne Slovanske Zveze, da tudi kaj pridejo z nasveti na dan. Vsak naj se kaj zanima in kaj koristnega napiše v naše glasilo, da bo v prid Zveze, kar se bo lahko na prihodnji konvenciji vpoštevalo. Cenjeni sobratje in sosestre, poprimimo se dela, ki nas čaka. Čas je kratek, da se ne bo kateri izmed nas kesal, ko bo že prepozno. Torej, Slovan, z nasveti na dan!

Za dr. Napredni Slovenec št. 9
v Canon City, Colo.:
Joseph Škrabec, tajnik.
Tony Dremelj, podpredsednik.

Dopis.

Denver, Colo.

Tuka jv naši slovenski naselbini se je začelo vsestransko delovati za napredek in procvit. Smelo trdim, da smo od kar smo kupili svoj Slovenski Dom, čudovito lepo napredovali na polju dramatike in petja. Tako je naš Slovenski Pevski in Dramatični Zbor priredil svoj prvi in največji koncert dne 10. aprila [illegible] leta, kar je bilo nekaj izvanrednega, nekaj veličastnega za našo naselbino, v kateri smo v resnici do par let nazaj spali. Na omenjenem koncertu so nastopili razni govorniki, med njimi tudi tukajšnji gospod župnik Father Judnich. Govorniki so povdarjali koristi pevskega društva in želi zato burno odobravnje od strani občinstva. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička. Zapelo se je nekaj lepih slovenskih pesmi kakor n. pr. pesem "Pozdrav" katero je pel možki zbor. "V petju oglasimo", mešani zbor, solo gospodične Lilian Predovich, solo g. Joe Lesser. Nadalje vseznano pesem "Morje Adrijansko" in "Zastava že razvita je". Lepo pesmico "Sem Slovenka", dvojno glasno gospic Turk in Javornik. Pevsko društvo je želo vsestransko burno ovacijo in odobravanje in pri tem tudi postavilo fundament za bodočnost obstoja. Zatoraj apeliram na vse rojake in rojakinje, kateri imate zmožnost in veselje do petja, da se pridružite nam in pomagate na polju dramatike in mile slovenske pesmi. Pesem nas naj takorekoč druži v tesno vez za napredek našega naroda in tukaj rojene mladine sploh.

Dne 17. aprila je bil povabljen zopet pevski zbor na veseli večer, katerega sta priredila gospa in gospod Grum. Postreženi smo bili zelo prijazno in ni manjkalo nobenih jedil. Bilo je vsega v izobilju, tako tudi žlatne kapljice. Zatoraj jim tem potom izrekamo srčno hvalo za prijazni sprejem. Sedaj pa nekaj, kar mi ne bode prišlo nikdar iz spomina. Dne 16. maja oziroma dne 15. maja se je tukaj pričel takozvani Musical Week ali godbeni teden. V mestni dvorani, Auditorium, kjer je prostora za več kot 1500 ljudi. V ponedeljek je bilo na vsporedu zastopstvo vseh narodnosti, kjer smo bili tudi mi, zastopani in sicer s 24 glasovi mešanega zbora. Zapeli smo pesem "Naprej" in pesem "Na Straži". Želi smo buren aplavz in tukajšnji papirji so se jako pohvalno izrazili o Slovencih. Dvorana, dasi ravno zelo velika in prostorna, je bila natlačena do zadnjega kotička. Celo naš governer Oliver H. Shoup in major Dewey C. Bailye, dasiravno sta bila pred vratmi velike dvorane skoro pol ure pred nastopom, sta vseeno morala čakati skoro 15 minut, predno so mogli dobiti prostor za nju.

Toraj smo lahko ponosni na naše pevsko društvo, da je bil tudi naš narod zastopan poleg drugih narodnosti in to še v glavnem mestu države Colorado. Pevcem kličem le tako naprej v pravi bratski slogi za napredek in procvit bodi vaše geslo. Želimo, da kaj kmalu zopet nastopi, kar pa nam je tudi obljubljeno, da bode. Dne 29. maja priredi igro "Ne kliči vraga" in poleg še Ministrell Show. Nastopili bodo pevci in pevke. Zatoraj se rojaki in rojakinje iz mesta in okolice vljudno vabijo k obilni vdeležbi. Kar se tiče delavskih razmer, so jako slabe. Upamo pa, da bo bolje sedaj na leto. Vreme imamo tudi prav prijazno gorko, in vsa narava se je razvila v bujno rast...

Ker se je ta moj dopis že malo preveč zavlekel, naj bode toraj dosti za danes, pa prihodnjič kaj več. Z rojakim pozdravom

Frank Škrabec.

Po slovenskih naselbinah.

Virginia, Minn.

Umrla je Mrs. John Brozič. Pokopana je bila na Greenwood pokopališču. Pogrebne ceremonije je opravil za njo Rev. Ward, pastor protestantske episkopalne cerkve.

Preminula je 37letna Mrs. Louis Majnerič. Zapušča žalujočega soproga in 8 nedorastlih otrok.

Poročno dovoljenja sta vzela Frank Matkovič, 29 let, in Margareta Kogan, 23 let.

V tukajšnjem distriktnem sodišču je bila vložena tožba proti J. Sušniku. Toži ga Marko Ekovič za avtomobilne obroče in druge potrebščine, katere pravi, da jih ima Sušnik in mu jih noči vrniti. Nadalje toži Anton Petrič Mihael Frizerja za plačo, katero mu on še ni izplačal.

Radi uničenja družinskega življenja v družini Carlson je moral plačati Steve Krutič $5000 odškodnine. Krutič je odtujil Carlsonu ženo, kar skoraj gotovo ne bo več poskušal.

Frank Noldizek, ki je bil obtožen, da je napadel dejansko Lavriča, je bil na tukajšnjem sodišču spoznan nekrivim. — Po dveurnem zaslišanju sta se pobotala na sodišču Anton Petrič in Mike Križer, ki sta se tožarila radi nekega dela na poslopju. — Anton Petrič je moral plačati Mat. Rebroviču $161.45, ki mu jih je dolgoval.

Hibbing, Minn.

Medtem ko se je nahajal Mike Uzelak v ječi ter čakal na deportacijo, je neznani moški, katerega sedaj išče policija, šel v garažo, kjer je imel Uzelak shranjen avtomobil, plačal zahtevano svoto in se odpeljal. Sedaj so našli avtomobil na Sturgeon Lake cesti ter so ga pripeljali v Duluth, Minn., kamor se je napotil Uzelak, da ga vzame zopet v svojo posest.

Tower, Minn.

Zaročila sta se Miss Mammie Skala in Michael J. Musič iz Soudan, Minn. Poroka bo 28. maja.

Black Diamond, Wash.

Preminula je rojakinja Marija Strožnik, stara 39 let. Rodom je bila iz Št. Ruperta pri Laškem na Stajerskem. Zapušča žalujočega moža, troje otrok in enega brata.

Willard, Wis.

Ponesrečil se je tukajšnji rojak Anton Trunkel, ko je s konji vlačil hlode. Hlod se je namreč s prvim koncem zapičil v korenino, nakar je zadnji konec bliskovito hitro udaril naprej in zadel rojaka v levo nogo ter mu jo je zlomilo nad členkom.

Scotts Run Hollow, W. Va.

V premogorovu št. 2 Gilbert & Davis družbe se je ponesrečil rojak Louis Delovst. Podsul ga je premog ter mu je poškodoval obe nogi. Sedaj se nahaja v Miners Hospitalu v Fairmountu, W. Va. Rodom je iz it. Petra na Krasu.

Joliet, Ill.

Rojak John Zupančič, ki kmetuje v bližnjem Troyu, ima veliko sitnosti, ker je pred nedavnim policija našla na njegovem posestvu neki avtomobil, ki je bil baje pred nedavnim ukraden, ko je stal ob cesti v Gray, Ind. Te dni je prišla policija iz Gary in odvedla Zupančiča tja, da bo prisoten na obravnavi, ki se bo vršila v Crown Pint, Ind.

Mrs. Anna Agnič, 818 N. Bluff St., je naznanila policiji, da je njen sin 18letni Jos. Agnič odšel 16. maja iskati si dela, pa se še zdaj ni vrnil. Boji se, da je kam zašel v nezgodo.

Te dni je vložil Ambrož Batožič, 1316 N. Broadway, tožbo proti svoji ženi, ki ga je svoječasno odstranila iz svoje hiše, da mu mora ona plačevati užitek. Batožič toži, da ne dela že več mesecev in zahteva od svoje premožne žene, da mu mora plačevati užitek, dokler bo vstran od nje. Čuden svet!

Več poškodovanih delavcev je te dni vložilo tožbo pri državnem industrijalnem odseku za odškodnino. Med njimi so: Martin Pavletič, 1520 Dearborn St., proti Coal Products Co. Poškodovan je bil pri delu 9. oktobra 1919. Pavletič ima streno hrbtenico in je še zdaj nezmožen za delo. — Isto družbo toži Mat. Svetličič, ki je bil istotam poškodovan 16. februarja 1920. — Frank Gundač, ki je bil uposlen pri podkvarni in je zadobil poškodbe na roki, tudi zahteva odškodnino. — Miss Kate Marentič iz Rockdale, bivša vposlenka pri Gerlach-Barclow Co., je dobila $135.50 za izgubo enega prsta na roki in druge poškodbe.

Ely, Minn.

Zakonsko zvestobo sta si zaprisegla v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Biwabiku, Minn., Geo. Mihelič z Gornjega Suhora pri Vinici in Magdalena Adlešič iz Tribuč pri Črnomlju. Svatba se je vršila v naselbini Belgrad, na katero je dospelo veliko število sorodnikov iz ondotne okolice in iz Gilberta. Iz Ely so bili John Adlešič, brat neveste in muzikant Leopold Kuzma s soprogo.

Josip Grahek je bil operiran v Shipman bolnišnici za "hernia"; zdravje se mu obrača na bolje.

Mrs. John E. Brezich v Aurori, Minn., je po dolgi bolezni za posledicami influence v Gospodu zaspala. Poleg žalujočega soproga ostavlja eno hčerko. Iz Ely se je vdeležil pogreba brat Geo. Brezich z družino in več prijateljev.

Renton, Wash.

Preminula je rojakinja Mrs. Ivana Postišek. Pokojnica je bila rodom iz Čire na Notranjskem. Tukaj zapušča žalujočega soproga, tri nedorastle otroke in očeta, v stari domovini pa mater, dva brata in eno sestro.

ZA INVALIDA

ALBIN LEBERJA, Križevniška ulica 7/I., Ljubljana, je bil nabran pri društvu Kanarček štev. 146 v Messmore, Pa., znesek $7.50 ter je bilo nakazanih istemu potom Fr. Sakser State Bank 1000 kron dne 23. maja 1921.

ZAKAJ TRPETI?

Revmatične, nevralgične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Glejte, da dobite pristnega — slavnega že več kot 50 let.

Zahtevajte SIDRO tvorniško znamko. WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Rad bi izvedel, kje se nahajajo JOSIP, JOHN in FRANK TRATNIK, doma pri Novi Štifti na Štajerskem. Leta 1913. so bili v Seattle, Wash. Če ve kateri rojakov zanje, ga prosim da mi naznani njih naslov, za kar se že vnaprej zahvaljujem, ali pa če kateri od njih sam čita ta oglas, ga prosim, da mi piše na naslov: Rudolph Tratnik, P. O. Box 508, Brownsville, Pa. (25-26—5)

FARMA NAPRODAJ.

40 akrov, rodoviten svet, 8 akrov izorane in popolnoma čiste, ostalo nekaj lepega gozda in drugo lahko za izčistiti. Mala hiša in hlev. Lep potok teče skozi to farmo. 2 milji od mesta. Najboljša prilika za farmerja, ki želi z malim začeti. Proda se poceni in na lahka odplačila. Več pove lastnik: Sanborn Co., 282 National Ave., Milwaukee, Wis. (20,23,25—5)

NAZNANILO.

Rojakom v državi Pennsylvanie naznanjamo, da jih bo obiskal naš rojak

ANTON GLAŽAR,

ki je bil 3 leta nepretrgano v svetovni vojni. On je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in ga rojakom toplo priporočamo. Sedaj se nahaja v Pittsburgh in okolici.

Upravništvo Glasa Naroda.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specijalist v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistili vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen naleze.

Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hyrocolu ali vodno kilo ozdravim v 3ir. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine otekline srbečice, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Uradne ure: ob delavnikih od 9. do 5. Ob nedeljah od 9 do 2.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:
Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:
Trst, Opatija, Zadar.

Nemška Avstrija:
Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Juslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki v vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Izstavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudno naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znance iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške in Črnogore.

za

FRANK SAKSER STATE BANK
FRANK SAKSER, predsednik.

ŽENSKA VOJNA.

Zgodovinski roman. — Francoski spisal Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

118 (Nadaljevanje.)

Štiriinštirideseto poglavje.

Videli smo, kako je odšel Cauvignac proti Libourne ter vemo tudi, v kakem namenu.

Ko je dospel do svojih ljudi, katerim je poveljeval Ferguzon, je za trenutek obstal, ne da se odpočije, temveč da izvede načrt, katerega je iztuhtal po poti.

Najprvo si je rekel in sicer zelo pametno, da bo dala princesinja, če pride pred njo obesiti tudi njega, če je že dala obesiti Canollesa, proti kateremu ni imela ničesar. Vsled tega se je podvizal ter zamenjal svojo obleko z ono enega svojih vojakov. Barrabasa, katerega je princesinja manj dobro poznala, pa je oblekel v svojo najlepšo obleko ter oddirjal z njim proti Bordeaux. Ena stvar pa ga je še vedno vznemirjala, namreč vsebina pisma, katero je nosil pri sebi in katero je njegova sestra sestavila s tako velikim zaupanjem, da bo Canolles takoj oproščen kakorhitro bi prišlo pismo v roke princesinpe. Njegov nemir je spotoma tako narastel, da je enostavno sklenil prečitati pismo.

Vsled tega ga je previdno odprl in med čitanjem mu je legla na lice neka čudna žalost.

Nanon je pisala naslednje:

— Gospa princesinja, treba je osvete za smrt nesrečnega Richona. Ne vzemite nedolžnega, temveč resničnega krivca. Gospod de Canolles ne sme umreti, kajti ubiti gospoda Canollesa pomenja osvetiti en umor z drugim. V trenutku, ko boste čitali to pismo, mi je treba premeriti le še eno miljo, da pridem z vsem, kar imam v Bordeaux. Vi me izročite narodu, ki me sovraži, kajti že dvakrat me je skušal zadaviti ter obdržite moja bogastva, ki znašajo približo dva miljona. Madama, na kolenih vas prosim milosti. Jaz sem deloma kriva te vojne. Če bom jaz mrtva, bo mir v provinci zopet ustanovljen in vaša visokost bo troiumfirala. Madama, le četrt ure časa. Ni treba izpustiti Canollesa preje, dokler nimate mene v rokah. In potriumfirala. Madama, le četrt ure časa. Ni treba izpustiti!

Vaša hvaležna

Nanon de Lartigues.

Ko je prečital te vrstice, je bil Cauvignac ves presenečen, ko je čutil, da mu prekipeva srce in da so njegove oči solzne.

Obstal je za trenutek nepremično in nemo, kot da ne veruje tem besedam. Nato pa je vzkliknil:

— Torej je res, da je na tem svetu še najti plemenita srca, le z veselja, da to taka. Sto hudičev, videli bodo, da sem tudi jaz prav tako kot drugi v stanu biti velikodušen, če je ravno treba!

Ko je dospel do vrat mesta, je izročil Barrabasu pismo z naslednjim navodilom:

— Na vse, kar ti bodo rekli, odgovori le: — Povelje kralja! — Pisma pa ne izroči nikomur drugemu kot gospej princesinji Conde.

Medtem ko je odhitel Barrabas proti palači, v kateri je stanovala princesinja, jo je ubral Cauvignac po poti, ki je vodila v grad Trompette.

Barrabas ni zadel na nobeno oviro. Ceste so bile zapuščene in mesto prazno, kajti skoro celo prebivalstvo je pohitelo na esplanado. Pri vratih palače so mu hotele straže zastaviti pot, a sledeč navodilu Cauvignaca, je zamahnil s pismom po zraku ter rekel:

— Povelje kralja. Na povelje Kralja!

Straže so ga smatrale za odposlanca dvora ter dvignile svoje helebarde, ki so zapirale pot.

Barrabas je torej prodrl v palačo kot je preje v mesto.

Kot se gotovo spominjajo čitatelji, ni bilo to prvič, da je imel vse častivredni poročnik Cauvignaca priliko stopiti pred obličje princesinje. Skočil je torej s konja in ker je poznal svojo pot, je pohitel po stopnjicah navzgor ter skozi služabništvo v knežje sobe. Tam je obstal, kajti nahajal se ja nasproti neki dami, v kateri je spoznal princesinjo, pred katero je klečala neka druga ženska.

— Milost, visokost, v imenu božjem, milost, — je prosila ženska na tleh.

— Claire, — je odvrnila pricesinja, — pusti me, bodi pametna in pomisli, da smo se morale odpovedati svojim ženskim lastnostim. Sedaj sem namestnica gospoda princa in državna modrost zahteva...

— Oh, madama, za mene ni nobene državne modrosti, — je rekla Claire. — Za mene ni nobene politične stranke na tem svetu. Zame je le on in če bo on zapustil ta svet, potem mi ne preostaja nič drugega kot smrt.

— Claire, dete moje, rekla sem ti že, da je nemogoče, — je odvrnila princesinja. — Ubili so nam Richona in če ne bomo vračali enakega za enako, bomo izgubili čast.

— Madama, še nikdo se ni onečastil s tem, da je bil milostljiv. Še nikdo ni bil onečaščen s tem, da se je poslužil predpravice kraljev na tem svetu. Eno samo besedo, madama, eno samo besedo, kajti nesrečnež čaka.

— Claire, ti si znorela. Jaz ti pravim, da je nemogoče.

— Jaz sem mu rekla, da je že rešen. Jaz sem mu pokazala pomiločenje, podpisano od vas lastnoročno in jaz sem mu rekla, da se vrnem s potrdilom njegovega pomiloščenja.

— Pomilostila sem ga le pod pogojem, da bo oni drugi plačal zanj. Zakaj so izpustili onega drugega?

— On ni kriv tega bega, to vam prisegam. Sploh pa oni drugi mogoče ni rešen. Mogoče so ga že našli.

— Ne, bo že pazil nase, — je rekel Barrabas, ki je ravno v tem trenutku vstopil.

— Madama, odvedli ga bodo. Visokost, čas poteka; naveličali se bodo čakanja.

— Prav imaš, Claire, — je rekla princesinja. — Jaz sem ukazala, naj bo ob enajstih vse pri kraju in ker ravno bije ura enajst, je gotovo že vse končano.

Vikomtesa je zakriknila ter se dvignila. Ko se je obrnila je stala Barrabasu nasproti.

— Kdo ste vi? Kaj hočete? — je vzkliknila. — Ali ste prišli oznanit njegovo smrt?

— Ne, madama, — je odvrnil Barrabas z zelo prijaznim obrazom. — Prišel sem nasprotno, da ga rešim..

— Kako to? — je zkliknila vikomtesa. — Govorite.

— S tem, da izročim to pismo gospej princesinji.

Gospa de Cambes je iztegnila roko, iztrgala pismo iz roke sla ter ga izročila princesinji. Pri tem je vzkliknila:

— Jaz ne vem, kaj vsebuje, a v imenu nebes, čitajte.

Princesinja je odprla pismo ter ga prečitala naglas, dočim je gospa de Cambes, ki je bila pri vsakem stavku prebledevala, požirala besede, ki so prihajale iz ust princesinje.

— Od Nanon, — je vzkliknila princesinja, ko je prečitala. — Nanon je tukaj! Nanon se izroča! Kje je Lenet: kje je vojvoda? Ali ni nikogar tukaj?

— Jaz sem tukaj, pripravljena, da pohitim, kamor hočete.

— Pohiti na esplanado ter reci, naj odložе usmrčenje. Ne, ne, ne bi ti vrjeli.

Princesinja je vzela pismo ter napisala spodaj: — Preložite. — To pismo je izročila Barrabasu, ki je v naslednjem trenutku odhitel skozi vrata.

— Ah, — je mrmrala Claire, — ona ga bolj ljubi kot jaz. In jaz, nesrečnica, njej se bo moral zahvaliti za svoje življenje.

Ta misel jo je vrgla, kot zadeto od strele, na stol, njo, ki je stōje prenašala vse udarce tega strašnega dne.

Barrabas ni izgubil med tem časom nobene sekunde. Pohitel je po stopnjicah navzdol kot na krilih, skočil na svojega konja ter odjahal v smeri proti esplanadi.

V istem času, ko se je podal Barrabas, v palačo priecesinje, je odjahal Cauvignac proti trdnjavi Trompette. Zavarovan od noči, z globoko na oči potisnjenim klobukom, je tam vpračal ter izvedel o načinu, kako je pobegnil on sam in kako bo moral plačati Canolles mesto njega. Tedaj pa je obrnil konja ter odjahal v galopu proti esplanadi, nemeneč se za ljudi, ki so mu prišli na pot. Ko je dospel na esplanado, je zapazil vislice ter zakriknil, a njegov krik se je izgubil v rjovenju ljudske množice, katero je Canolles ščuval v namenu, da bi ga raztrgala na koščke.

V istem trenutku ga je zapazil Canolles. Uganil je njegov namen ter dal z glavo znamenje, da je dobrodošel.

Cauvignac se je dvignil v stremenih ter se ozrl naokrog, če bi mogoče zapazil Barrabasa ali kakega drugega sla princesinje ali pa slišal besedo: — Milost! — Ničesar drugega pa ni videl kot Canollesa, katerega je prijel rabelj ter hotel poteguiti kvišku.

Tedaj pa je nameri Cauvignac svojo pško v smeri proti Canollesu, pomeril pazno ter ustrelil.

— Hvala, — je rekel Canolles ter razprostrl roki. — Umrjem vsaj smrt vojaka.

Kroglja mu je prodrla prsi.

Rabelj je sunil truplo proč in obviselo je na koncu sramotne vrvi. V tem truplu pa ni bilo več življenja.

Ta strel je deloval kot signal. Na stotine drugih strelov je padlo in med temi je kričal neki glas:

— Stojte, stojte, odrežite vrv!

(Dalje prihodnič.)

ZASTAVE

Regalije in vse društvene potrebščine. Garantirano delo in blago. Indcinje po znanih cenah vaš rojak

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

NOVE COLUMBIA PLOŠČE po 85c.

Slovenska.

E4688) Mili svonček, petje
) Naprej zastave slave.
E4689) Na tujih tleh, petje.
) Ko bi moj ljubi vedel.
E4845) Še enkrat Te objamem.
) Nedolžno oko, petje
E4346) Hausmajsterca v tejatru.
) Špela pečenko jedla, šaljiva.
E2991) Špela in Micka iz Domžal
) Zaljubil se je vrabec, šaljiva.
E4992) Družinske sladkosti v Clevelandu
) Od kod je Špela doma, šaljiva.

Nemška vojaška godba.

E1181) Rosegger marš, vojaška.
) Aus dem Hochgebirg, valcer
E4232) Drumniera parade marš.
)Miller daughter of the forest
E4998) Radecki marš, vojaška.
) Oesterreich militaer marš.
E7400) 92 Regiment, marš.
) Grenadier marš, vojaška.
E1654) Holzhackerbaum marš.
) Hoch vom Dachstein marš.
E2117) Steierlieder marš, vojaška.
) Hop, hop, Schnelpolka
E4096) Beautiful Girl, polka.
) Sky Rocket Gallop.
E2184) Auf der Alm, valcer
) Postillon marš vojaška.
E2260) Na zdravi pohod, marš,
) Jeste se povidam, marš.

Po dolgem času smo dobili prave nezlike plošče, vojaška godba prve verste, krasni vojaški marši in valcerji. Dobili smo jih par tisoč. Pravi glasni Columbia gramofoni od $30.00 do $375.00. Cenik v vseh jezikih Vam pošljemo brezplačno. Ko naročite blago, nam dajte točni expressni naslov, da blago prej dobite. Naročbo in denar (money order) pošljite na:

IVAN PAJK, Columbia Gramofon Dept. 24 Main St., Conemaugh, Pa.

CENIK KNJIG

katere se dobi pri

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St. New York

Poučne knjige.

Hitri računar	.65
Nemški abecednik	.35
Nemško-angleški tolmač	.60
Pravilo dostojnosti	.30
Slovensko-angleški slovar, trdo v platno vezan	1.50
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol)	4.00
Slovensko-nemški slovarček	1.00

Zabavne in razne druge knjige.

Amerika in Amerikanci	5.00
Knjiga za lahkomišelne ljudi, spisal I. Cankar	1.75
Pet tednov v zrakoplovu	2.00
Doli z orožjem	.50
Zbrani spisi Jakob Alešovec	
Kako sem se jaz likal,	
Prvi del	1.25
Drugi del	1.25
Tretji del	1.00
Ljubljanske slike,	
Četrti in peti del	1.50
Ne v Ameriko, Šesti del	1.25

Gledališke igre,

Revček Andrejček	.50

Zemljevidi.

Združenih držav	.15
Kranjske dežele	.10
Zemljevid Evrope	.30
Velika stenska mapa Evrope	2.50
Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont. Pa., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska vsaki po	.25

Molitvenik.

Rajski Glasovi,	
v platno ovezano	.90
v usnje vezano	1.80
v kost vezano	1.70
Sveta Ura,	
v platno vezano	1.00
v usnje vezano	2.00
v kost vezano	1.80

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vsih cenah vračunjena.

VABILO

K PRVEMU VELIKEMU

— PIKNIKU, —

katerega priredi

DRUŠTVO ZVON ŠT. 70 JSKJ.

v Chicagu, Ill.,

v nedeljo dne 29. maja 1921

v Max Grove,

22nd Street in 61st Court.

Vstopnina: v predprodaji 35¢, pri vratih 50¢ za osebo.

Cenjeni rojaki in rojakinje v Chicagu in bližnji okolici so vljudno vabljeni, da se vdeležé tega piknika. Poleg near-beera se bo dobilo tudi kaj za pod zob. Torej še enkrat apeliramo na vse rojake in rojakinje. Na veselo svidenje 29. maja!

Odbor društva Zvona.

(2x 19&26—5)

SLUŽBO IŠČE.

Slovenec došel iz domovine, star 45 let, želi službo kot vrtnar, ali pa za vsakovrstna dela na farmi. — Joseph Šuštaršič, 1052 Addison Road, Cleveland, Ohio.

(3x 24,26,28—5)

NAPRODAJ FARMA

obsegajoča 120 akrov, 1 miljo od glavnega mesta. Fino poslopje, hiša 8 sob, cementirana klet, dobra pitna voda, lep sadni vrt z 52 drevesi, hlev za 15 glav živine, 4 konje; potem je še 5 manjših poslopij, 36 akrov pšenice in rži, 12 koruze, 9 ovsa, 6 krompirja, 2 fižola in kumare, 1 ajde, 15 travnika, drugo pa pašnik in gozd; vse ograjeno z žico; vozovi in sploh vse poljedelsko orodje, 13 strojev, 12 goved, 6 molznih krav, 3 konji. Cena vsemu skupaj je $7400, polovico takoj in ostalo na lahke obroke. Prodam tudi posestvo v starem kraju blizo Kamnika na Gorenjskem. Pišite za podrobnosti ali pa pridite. — Frank Novak, Lyndon Station, Wis.

(24-25—5)

Rad bi izvedel, kje se nahaja ANTON IVANIČ ali IVANČIČ. Je visoke postave ter govori razen slovenskega tudi italjansko in angleško. Pred kratkim je bil v Bridgeville, Pa. Prosim cenj. rojake, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, za kar mu bom hvaležen, ali pa če sam čita oglas, naj se mi javi, saj ve zakaj, ker jaz sem namenjen v stari kraj. Naslov: Jacob Ramuta, Box 682, Panama, Ill.

(24-25—5)

SANTAL CAPSULES MIDY

Lahko se vzame — hitro pomaga pri

VNETJU MEHURJA

Vsaka pilula nosi ime MIDY

Varujte se ponaredb!

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov $10.—
Cipar grozdje največje in najsladkejše jagode, boksa 50 funtov ..... $10.—
Malo črno grško grozdje, zelo tov ..... $10.—
Pošljite $3. na račun vsake bokse ki naročite in poslali bomo takoj.

BALKAN IMPORTING CO.
51-53 Cherry St., New York, N. Y.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom in znancem, da je po kratki in mučni bolezni v Gospodu zaspala dne 12. aprila 1921 naša ljuba hčerka oz. sestrica

MARY UDOVICH.

Pogreb se je vršil dne 15. aprila na katoliškem pokopališču v Jerome, Pa.

Naša najlepša zahvala vsem onim, ki so nam stali ob strani in pomagali v uri žalosti. Posebna hvala mojima bratoma Franku in njegovi soprogi ter Josephu in njegovi soprogi, kakor tudi Josephu Plesky in njegovi soprogi ter Josephu Stemac in njegovi soprogi. Lepo hvalo izrekam vsem onim, ki so ji darovali krasne vence, posebno pa slovenskim fantom za prekrasni venec. Lepa hvala tudi vsem onim, ki so jo spremili k večnemu počitku.

Ljuba moja hči, počivaj v miru in lahka naj ti bo ameriška zemljica!

Žalujoči ostali:
John Udovich,
oče v stari domovini.
Marjeta Udovich,
mati v Združ. državah s hčerkami
Ano, Tončko in Marjeto.

Hyasota, Pa., 21. maja 1921.

(24-26—5)

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLU JEJO IZ NEW YORKA.

ZEELAND	28 maja — Cherbourg	BERENGARIA	30 jun. — Cherbourg
LA LORRAINE	28 maja — Havre	POCAHONTAS	30 juni. — Genoa
PRES. WILSON	28. maja — Trst	LAFAYETTE	2 juli. — Havre
REGI. d' ITALIA	28 maja — Genoa	ZEELAND	2 jul. — Cherbourg
ADRIATIC	1 juni. — Cherbourg	AQUITANIA	5 jul. — Cherbourg
P. MATOIKA	2. junija — Genoa	LA LORRAINE	6 juli. — Havre
SAXONIA	2 juni. — Cherbourg	ADRIATIC	6 juli. — Cherbourg
OLYMPIC	4 juni. — Cherbourg	FRANCE	7 juli. — Havre
FINLAND	4 juni. — Cherbourg	PRES. WILSON	9 junija — Trst
PESARO	4 juni. — Genoa	FINLAND	9 juli. — Cherbourg
PANNONIA	4. junija — Trst	CRETIC	12 juli. — Genoa
LAFAYETTE	4 juni. — Havre	SAXONIA	14 juli. — Cherbourg
ROUSILLON	7 juni. — Havre	MAURETANIA	14 jul. — Cherbourg
LA TOURAINE	7 junija — Havre	LA SAVOIE	14 juli. — Havre
MAURETANIA	9 juni. — Cherbourg	P. MATOIKA	14 juli. — Genoa
SAXONIA	9 juni. — Cherbourg	LAPLAND	16 juli. — Cherbourg
FRANCE	9 juni. — Havre	OLYMPIC	16 juli. — Cherbourg
LAPLAND	11 juni. — Cherbourg	ARGENTINA	21 jul.ija — Trst
BELVEDERE	11 juni. — Trst	AMERICA	23 juli. — Cherbourg
AQUITANIA	14 jun. — Cherbourg	KROONLAND	23 juli. — Cherbourg
CANOPIC	17 junija — Genoa	ROCHAMBEAU	23 juli. — Havre
KROONLAND	18 juni. — Havre	AQUITANIA	26 juli. — Cherbourg
LA SAVOIE	18 juni. — Havre	PARIS	27 juli. — Havre
ROCHAMBEAU	18 juni. — Havre	FINLAND	30 juli. — Cherbourg
AMERICA	22 juni. — Cherbourg	WASHINGTON	30 juli. — Cherbourg
PARIS	23 juni. — Havre	ADRIATIC	3 avg. — Cherbourg
FINLAND	25 juni. — Cherbourg	BELVEDERE	11 aug. — Trst
OLYMPIC	25 juni. — Cherbourg	MAURETANIA	11 avg. — Cherbourg
COLUMBIA	28 jun. — Trst	OLYMPIC	13 avg. — Cherbourg

Glede cen za vozne listke in vse druge pojasnila, obrnite se na tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY.

Direktna voznja iz NEW YORKA in BOSTONA v NAPOLI in GENOVO, Šifkarte do Palerma in Messine.

Velika parnika na dva vijaka:

"PRINCESS MATOIKA" odpluje 8. jun. — 20. julija — 31. avg.
POCAHONTAS" odpluje 30. junija — 13. avgusta — 24. sept.

Na poti proti vzhodu se ne vstavi v Bostonu.
Izvanredne udobnosti. — Izborna služba.
Cena Napoli in Genovo: za kabine od $150. naprej. Za 3. razred $95. in $5.00 vojnega davka.
Potniški oddelek: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.
Oddelek za tovore: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

NAREDBA GENERAL. JUGOSL. KONZULATA

Vsak bo lahko dobil potni list, kdor ima dokaze, da je v resnici jugoslovanski podanik.

Soglasno z zadnjim odlokom ministrstva za zunanje zadeve bo konzulat izdajal potne liste vsem državljanom kraljevine Srbov, Slovencev in Hrvatov, ki bodo svojim prošnjam za potni list priložili tudi zadostne dokaze o jugoslovanskem državljanstvu.

Ko se bo konzulat prepričal, da so predloženi dokumenti pristni in zadostni, bo dobil prosilec potni list. V slučaju, da bi pa nastali kaki pomisleki, bo izdan potni list šele z dovoljenjem ministrstva.

Ker je število prosilcev ogromno in z vsakim dnem narašča, ni konzulatu mogoče takoj opraviti vsega dela, toda polagoma bodo prišli vsi na vrsto. **Nihče naj ne kupi šifkarte prej, predno se osebno ne zglasi na konzulatu ter dobi potni list.**

V vsakem drugem slučaju ne bo konzulat prevzel nobene odgovornosti za čakanje v New Yorku, in če ladja, za katero so vzeli karto, odpluje brez njih.

V dokaz državljanstva je treba predložiti: stari potni list, domovnico, vojaško knjižico, delavsko knjižico, krstni list ali potrdilo okrajnega sodišča v starem kraju. Kdor tega nima, bo dobil potni list šele s posebnim dovoljenjem iz ministrstva.

R. M. S. P.

v

Evropo

Z "O" parniki vsakih 14 dni.

NEW YORK — HAMBURG

VSTAVI SE V

CHERBOURG - SOUTHAMPTON
OROPESA 4. JUNIJA - 16. JULIJA
ORDUNA 18. JUNIJA - 30. JULIJA
ORBITA - 2. JULIJA - 13. AVG.

Za pazažirje 1., 2. in 3. razreda. Izborne udobnosti za pasažirje 3 razreda.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
SANDERSON & SON, AGENTI
26 BROADWAY NEW YORK
Ali pri kateremkoli parobrod. agentu

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LAFAYETTE	4. junija
FRANCE	9. junija
TOURAINE	11. junija
ROCHAMBEAU	18. junija
LA SAVOIE	18. junija
PARIS	25. junija

Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije.

Hitri parniki s štirimi in dvema vijakoma. Poseben zastopnik Jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremil kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tekom vojne na tisoče čehoslovaških vojakov brez vse neprilike.

Za šifkarte in cene vprašajte v

DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.

ali pa pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA ..... 28. maja
PRES. WILSON .... 28. maja
BELVEDERE ..... 16. junija

Potem letaki, namenjeni na vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.

Razkošne udobnosti prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vina.

PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki na svetu. Izborna postrežba potnikom. V vašem mestu ali bližini je lokalni agent.

V JUGOSLAVIJO, MADŽARSKO, RUMUNSKO IN BOLGARSKO.

PANNONIA

4. JUNIJA

Kabina $200. III. razred $125. Vojni davek $5.00.

ITALIA

14. JUNIJA

Kabina $175. III. razred Dubrovnik $125. Trst ali Reka $115.00. Vojni davek $5.00.

Preko Cherbourga:

MAURETANIA ..... 9. junija
AQUITANIA ..... 14. junija

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino, sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da se ga potnik sam kupi, pišite najprvvo za tozadevna pojasnila na znano in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York

Sledeči parniki odplujejo v Trst, oziroma Genovo.

ARGENTINA
28. maja v Trst.

PRES. WILSON
28. maja v Trst.

PESARO
4. junija v Genovo — Trst.

PRINCESS MATOIKA
8. junija v Genovo — Trst.

Za vsa pojasnila se obrnite na tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.